

DOMOLJUB

ŠTEV. 20.

V LJUBLJANI, DNE 20 MAJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din, izhajajo vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljub« v Ljubljani.

Sv. Oče je govoril

Pred 40. leti je pokojni papež Leon XIII. izdal vsemu svetu okrožnico, ki obravnava delavsko vprašanje. V zadnjih desetletjih se je pomen delavnega ljudstva za človeško družbo še povečal, zato ni čudno, da je sedanji sv. Oče važnost okrožnice papeža Leona XIII. te dni vnovič povdaril in znamenito poslanico dopolnil času primerno. Naj navedemo nekatere važnejše odstavke:

Čisti debiček se mora pravično razdeliti med delom in kapitalom.

K razmerju kapitala in dela povdarja sv. Oče, da nobeden od obeh delov ne sme sadov skupnega sodelovanja zahtevati samo zase ter navaja jasne besede Leona XIII.: »Kapital ne more obstati brez dela, tako tudi delo ne more obstati brez kapitala.« V preteklosti je v razmerju med delom in kapitalom brez dvoma nastalo preveč nepravilno nesorazmerje, saj vidimo na eni strani ogromna premoženja v roki male peščice prebogatih, na drugi strani pa vidimo nepregledno množico ljudi, ki se žive le od zaslužka svojega meznega dela, ki nimajo ničesar drugega kakor svojo delovno moč. Socialna pravičnost zahteva, da bo skupni donos kapitala in dela pravično razdeljen.

Delavec mora dobiti možnost, da pride do primernega blagostanja.

Različnost družabnih življenjskih razmer v krogu družine človeštva je Stvarnik modro hotel in zaradi tega ne more izginiti. Toda trajno proletarstvo ne sme biti trajno in običajno stanje za večji del človeštva. Brezposelno mezdno delavstvo mora dobiti možnost, da se sčasoma dokoplje do primernega blagostanja. Ta smoter se bo v danem stanju stvari mogel doseči le na podlagi pravičnih in primernih mezd. Poštenemu delavcu mora višina mezde omogočiti ne le pošteno preživljanje samega sebe, ampak tudi zmagovati bremena za njegovo družino, ter mu poleg tega omogočiti, da si svoje stanje na označeni način uspešno izboljša.

Složno sodelovanje vseh stanov je nujna potreba.

Iz boja med stanovi se morama povzpeti do složnega sodelovanja stanov.

Delo ne sme biti na stopnji poljubnega blaga, ampak ga je treba spoštovati z ozirom na človeško dostojanstvo delavčev. Različnost poklicnih stanov, raznolikost dobrin in dela naj se sklencejo v skupno blaginjo. Človeška družba bo tem odkritosrčneje složna in tem popolneje urejena, čim zvesteje bodo vsi in vsak izvrševali dolžnosti svojega poklica.

Nazaj h krščanskemu pojmovanju življenja!

Ne da bi dosedanje gospodarjenje izrecno označili za slabo, poudarjamo, da ga označujejo težke napake in hibe. Na mestu prejšnje brezmejne konkurenčne svobode je nastopilo neizmerno kupičenje gospodarske moči ne samo v okviru posameznih gospodarstev, ampak je resnična svetovna moč združena v rokah malih ljudi, kar se je izmaličilo v brezobzirno gospodarjenje in vladanje. Edina učinkovita pomoč proti temu narobe obrnjenemu redu je, kakor je že poprej označeno, v tem, da se vrnemo k preizkušnim načelom krščanskega družbeslovja ter uredimo razmerje med delom in kapitalom na temelju tega nauka.

Komunizem ni združljiv z naukom Cerkve.

Tudi socializem, ki se je ponašal, da ima v sebi zdravilno sredstvo, ki bo zlo ozdravilo pri korenini, katero zdravilo pa je bilo še škodljivejše, kakor pa prejšnje zlo, se je od časov Leona XIII. temeljito izprevergel. Razkal se je v dve smeri. Ena izvaja socialistična načela do skrajnih posledic. Ta smer je prevzela naziv komunizem. Izven vsake razprave je, da ni združljiva z naukom Cerkve. Druga smer, ki se še dalje nazivlje socializem, je svoje programe že močno črtala in se je v mnogokateri točki več ali manj približala katoliškim socialnim načelom, tako zelo, da se mnogi sprašujejo, jeli razen razlike v imenu med obema še kaj spornega. Sv. oče izjavlja slovesno in brez ovinkov sledeče:

Dober katoličan ne more biti socialist.

Tudi po teh dalekosežnih ublažitvah in vkljub temu, da je mnogo socialističnih zahtev v skladu s pravičnostjo in da jih tudi Cerkev zastopa, socializem (dokler obstoja pravi socializem) temelji na takem družabnem pojmovanju, ki je tako

čisto različno od pravega pojmovanja o človeški družbi, kakršno poznamo iz Evangelijev, in tako nasprotno krščanskemu pojmovanju človeške družbe, da je vsaka načelna zdužitev z njim vedno in v vseh okolnostih izključena. Nihče ne more istčasno biti dober katoličan in resničen socialist. — Tu sv. oče z očetovsko ljubeznijo vabi in svari zablodle svoje sinove, ki so v zmotnih nadah zašli v tabor socializma, naj se skoro vrnejo k svoji materi Cerkvi, ki so jo po krivici zapustili ter naj stopijo v plemenito četo onih, ki so vse svoje sile posvetili temu, da bi človeško družbo v pravičnost in ljubezni prerodili po naukih Leona XIII.

Srce in duha treba vopet obrniti k Bogu.

Pri označbi sredstev za ozdravljenje sedanje bede sv. oče z bistrim pogledom razkriva korenine vsega nerada. Bodisi današnje gospodarstvo kakor tudi socializem gledata izključno na zemeljsko stran in pozabljata na Boga in na večnost. Glavno zdravilno sredstvo je treba tedaj dati tej korenini. Srce in duha je treba obrniti k Bogu in ju napolniti z višjimi in plemenitejšimi prizadevanji. V ta namen je treba brez odloga započeti temeljito naravno obnovo, obnovo vlade pravice, ki naj vsemu družabnemu gospodarstvu da svoj pečat. Tudi potem bo še ostalo dovolj prostora za udejstvovanje ljubezni, ki je in bo vedno ostala edina pristna in močna vez, ki bo ljudi združila v enoto prave družine.

Cerkev bo sicer ostala, ampak za duše gre.

Pri tej obnovi družbe na podlagi Evangelija in krščanske ljubezni morajo sodelovati vsi ljudje, ki so dobre volje. Zato sv. oče z veseljem zre mnogoštevilna prizadevanja in prireditve v raznih deželah kakor tudi v nemo, s katero se ne le duhovščina ampak tudi lajki pa tudi mladi na udejstvujejo v duhu Katoliške akcije. Z očetovskimi besedami daje sv. oče poguma za nadaljno vneto in prizadevanja temu vzvišenemu smotru. Če bi se pa stvari razvile v smeri, ki nasprotuje krščanskim načelom, kar mnogi žele in pričakujejo, bi bilo to strahovit polom. Cerkev se sama zase nima kaj bati, ker ve, da ji je obljubljeni, da ostane nepremagljiva. Ampak Cerkev se boji, za toliko svojih otrok, za tako mnogo duš, ki bodo pogubljene.

Ljubezen do domovine

(Nadaljevanje).

V nešteti oblikah se ponavlja v svetovni zgodovini zgodba izraelskega ljudstva v Egiptu.

Nastopil je pa v Egiptu vladar, ki ni poznal Jožefa in seveda tudi ni hotel vedeti, kako je njegova previdnost rešila ves Egipt gotove smrti, pa je dejal svojemu ljudstvu: »Glejte, ljudstva Izraelovih otrok je veliko in je močnejše ko mi. Dajte, zatirajmo ga zvijačno, da se ne bo množilo; zakaj primeri naj se kaka vojska, pa se bo pridružilo našim sovražnikom in se bo vojskovalo zoper nas in vzdignilo se bo (in šlo) iz dežele.

Postavil je tedaj čeznje tlačanske priganjače, da so jih zatirali s težkim delom in grenili so jim življenje z delom pri ilovici in pri opekarnah in s tlako na polju. Prišlo je celo tako daleč, da je izšel najvišji ukaz: »Karkoli bo pri Izraelcih rojeno in bo moškega spola, umorite in vrzite v reko.

Pretiravanje v ljubezni do domovine pozna narode prve vrste — sem spada seveda dotični narod sam, le redkokdaj še kak drugi večji narod — vse drugo pa spada med narode druge vrste, ki so komaj vredni, da na svetu žive. Pregljev Giacomini v povesti »Božji mejniki« je vzor takega človeka prenapete domovinske ljubezni. Berite njegovo sodbo o beranskem županu Kalacu: »Smešno! Iz našega Manzoni prevaja. Kakor bi se Manzoni dal prevajati v barbarščino. Preneumno! Niso biseri za prasce!

Da boste lažje razumeli, kaj to pomeni, naj podam k tem besedam kratko pojasnilo. Manzoni je laški pisatelj. Njegova povest »Zaročenca« je svetovno znana. Prevedena je tudi v slovenščino. Barbarščina v gornjih vrsticah pa pomeni na tem mestu toliko kakor hrvaščina. Povedati pa hočejo gornje besede, da hrvaški jezik ni vreden, da bi se vanj predstavljali spisi italijanskih pisateljev.

Jasno je, da mora tako domovinsko ljubezen vsak pameten človek obsojati. Naj v kratkih besedah povem, kaj je o taki ljubezni zapisal naš dr. Mahnič.

»Greši pa, kdor ljubi svoj narod slepo, preziraje njega napake ali prednosti drugega naroda; pregrešna je ona omejena ljubezen, ki objema le sorojake, a odbija od sebe vse druge ljudi; pregrešna ona brezobzirna ljubezen, ki pospešuje koristi lastnega naroda, a blaginjo drugih narodov zanemara; pregrešna je tudi ona krivična ljubezen, ki ne pozna niti pravice, niti npravnstvenih zakonov, ki si v imenu narodnosti celo dovoljuje vsaktera sredstva, ako se zdi, da to zahteva navidezna slava lastnega naroda.

In zakaj je taka ljubezen pregrešna? Obsoja jo že zdrav razum, pravi naš dr. Mahnič. Razum ne more nikdar odobravati, da človek človeka radi tega zaničuje ali celo sovraži, ker spada k drugi na-

Zato mora vsakdo na svoje mesto in v svojem delokrogu sodelovati za skupni blagor v popolni edinstvi in složnosti ter ničesar drugega ne iskati, kakor božje stvari in Kraljestva Jezusa Kristusa.

rodnosti ali ker govori drug jezik. Narodni fanatizem sloni na neresnici, na predsodkih, in je krivičen. Bodisi da se zaveda ali ne — on precenjuje prednosti svojega naroda, a je slep za njegove slabosti; na drugih vidi le vse hibe, njih dobrih lastnosti pa ne pozna; še več, če jih tudi pozna, jih namenoma noče priznavati.

Prav je, da se trudimo za narodov blagor in za njegovo srečo. Toda, ali obstoji narodov blagor v tem, da zatiramo druge narode? Ravno narobe je res. Če pridemo v dotiko z drugimi narodi, si bomo razbistrili svoje obzorje, pa tudi naša delavnost se bo dvignila. Vsi bomo med seboj v plemeniti tekmi teknovali za zdrav napredek in za krepak duševni razvoj.

Se pregrešnejši se pokaže narodni fanatizem, slepa ljubezen do domovine, v luči nadnaravnega razodetja. Greši namreč proti temeljnim resnicam krščanskega razodetja: vsi ljudje izhajajo od istih prastaršev, vsi smo v Adamu grešili in zapadli časi in večni smrti, a vse je odrešil eden in isti Odrešenik Jezus Kristus; vsi ljudje smo poklicani Boga spoznati in ljubiti, služiti mu in se v njem večno zveličati.

Ali ne pravi podobno tudi naš Prešeren? Tako so peli angelov glasovi v višavah pri Mesijevem prihodu, da smo Očeta enega sinovi, ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi.

Pa tudi s krščansko npravnostjo se ne zлага narodna pretiranost. Kristus, naš Gospod in naš najvišji postavodajavec nam je podal najvišji zakon ljubezni do Boga in ljubezni do bližnjega. In ta postava se nikakor ne omejuje na same sorodnike po krvi in po jeziku, ampak se mora razširiti na vse ljudi brez izjeme.

Tu imate kratek posnetek iz dr. Mahničevega nauka o pretirani ljubezni do domovine. Iz njega vidimo, da ta plemeniti mož, ki je — ponovno povdarjam — ljubil svoj narod z vso iskrenostjo, nikjer ne brani, da bi ne smeli svoj narod ljubiti, pač pa z vso odločnostjo obsoja tisto ljubezen, ki vidi na svetu le en sam narod, druge pa sovraži in jih prezira in tako zapleta narode v prepire in v boje in je zato kriva, da se svet ne more pomiriti, ampak živi v vedni vojni nevarnosti.

Ali je res človeštvo le zato na zemlji, da bi se moralo med seboj klati in grizti, da bi se moralo uničevati in pobijati? Ali je res slepo sovraštvo do drugih narodov najvišji čin najplemenitejše ljubezni do domovine?

Podobno je pred kratkim zaklical sedanjemu svetu francoski državnik Briand. Ali ga bo svet poslušal?!

PO SVETU

Italija

s Strašne dejanje blazneža. V zmedenosti je svojo družino zaklal Anton Erzetič, posestnik v Krmincu. Erzetič je bil v zadnjem času živčno bolan in večasih je kazal tudi znake duševne zmedenosti. T terek jutraj je s sekiro ubil ženo Justino, ki je doma iz Rožičeve družine v Sežani, nato se je spravil na 12 letnega sinčka Antona, ki je spal v sosedni sobi. Nazadnje je šel sam v smrt; vrgel se je namreč s podstrešja svoje hiše in se na mestu ubil. Hčerka Miroslava, ki se zdravi v goriški bolnišnici, je edina v družini, ki je ostala pri življenju.

s Naloga dvatisočletne kulture. Na Goriškem doslej še ni prefekt kar z ukazom izpreminjal slovenskih rodbinskih imen v italijanska. V Gorici je bilo res nekaj priimkov slovenskega izvora poitalijančenih, a to so bili priimki ljudi, ki so že izgubili slovensko narodnost in ki so tudi sami pod pritiskom fašistične gonje vložili zadevne prošnje. Novi prefekt Tringolo pa je začel kar uradno, to je proti volji nosilca rodbinskega imena, izpreminjati slovenska imena. Pri tem se ni omejil na mesto Gorico, temveč je segel tudi na kmete. Tako je te dni prišla cela vrsta občinarjev iz Renč ukaz, s katerim se jim nalaga italijansko ime. Vsi Arčoni so n. pr. postali čez noč Arzonj. Na vsakem ukazu so označene denarne kazni, ki zadenejo Slovence, ako se drzne rabiti svoje pristno ime. Globe grede od 500 lir naprej. Triški prefekt je včeraj izdal sto ukazov, katerimi je naložil Slovincem italijanska imena. Kovačič je postal Fabretti (fabro = kovač), Lipolt — Liepoldi, Perhavec — Pieri, Hrvat — Revatti, Požar — Pozzari, Polh — Polli, Kobal — Kobalti, Kljun — Coloni, Lah — Lachi itd.

Kaj bi rekli Italijani, ako bi mi nekoli priznalo italijanske priimke nasilno razmenjavali.

s Boj proti Cerkvi nadaljujejo. V slovenski Istri so voditelji fašistične mladinske organizacije »Balilla« v zadnjem času razvili živahno delovanje, da bi uvedli proti volji domačih župnikov italijansko v cerkve. Vodstvo Balille je dalo svojim kuratom — Balilla je nekaka vojaška mladinska organizacija, ki ima tudi lastne vojaške duhovnike — ukaz, naj opravljajo v slovenskih farah službo božjo z italijansko pridigo. Tako mašuje in pridiga italijanski v Šmarjah pri Kopru Balillin kurat, ki je doma iz Piemonta. Učitelji pripeljejo slovenske otroke v črni srakek v cerkev in tu morajo proti volji staršev poslušati italijansko pridigo. — Prav tako so fašisti hoteli uvesti italijansko pridigo v Krkovo.

LEKARNA
PRI „SV. MIKLAVŽU“

KOSTANJEVICI NA KRKI.

potrebščine. Izdajajo se zdravila na vse recepte in na recepte bolniških blagaj. Oblastveno konzestijonirana oddaja strupa — Naročila se izvršujejo tudi po pošti.

Priporočila za slabokrvne, oslabele in bledilne.

vedno sveže
norveško ribje olje

Istotam dobite tudi vsa domača in tuja zdravila, mineralne vode, kirurški in obvezilni predmeti, kemikalije za razne obrti, toaletne in fotografske potrebnosti.

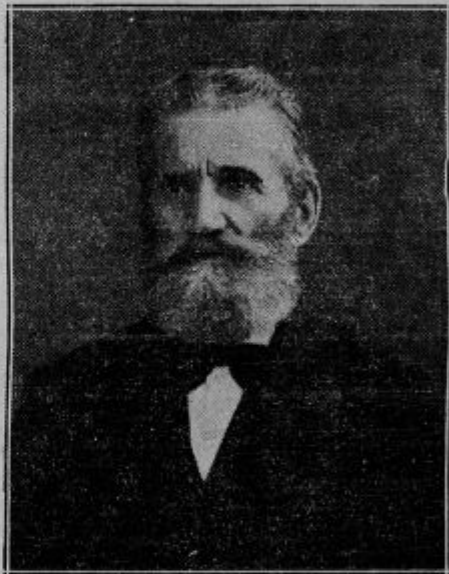
Leon XIII., ki je pred 40-imi leti izdal slavno okrožnico »Rerum Novarum«, katera razlaga pereče delavsko vprašanje na podlagi krščanskih načel, ki edina morejo ublažiti prepad med kapitalizmom in brezpravnim proletariatom.

Pij XI., sedanji sv. oče je ob 40 letnici okrožnice »Rerum Novarum« postal krščanskemu svetu novo poslanico, v kateri poudarja pomen Leonove okrožnice in poziva vse k pravični rešitvi socialnega vprašanja.

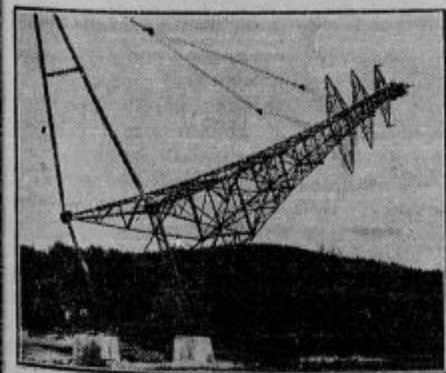
Novi papežev generalni vikar, Kardinal Marchetti Selvaggiani je bil kot naslednik nedavno umrlega kardinala Pompilija imenovan za generalnega vikarja sv. očeta.

Slovenci na proslavi 40 letnice okrožnice »Rerum Novarum« v Rimu. Te dni so se v večnem mestu mudili zastopniki naše Strokovne zveze in njeni prijatelji, da se udeležijo mednarodnih svečanosti ob priliki znamenite obletnice. Slovenska delegacija je bila zelo ljubeznivo sprejeta tudi pri svetem Ožetu.

G. Ivan Korče je 16. maja obhajal svoj 85. rojstni dan. Je že vseh 44 let naročnik našega lista. Pred 40 leti je stal v vrstah onih mož, ki so se borili za kmečko pravdo in strli jarem oduševstva in liberalizma v cerkniški in loški dolini. Želimo mu, da bi leta svoje visoke starosti še dolgo užival v miru in zdravju!

Gradnja daljnovođa Velenje-Črnuče je v polnem teku. Te dni so v prisotnosti g. bana dr. Marušiča, ravn. dez. elektrarn ing. Miklavca in višjega gradb. svetnika ing. Rueha postavili dva vel'kanska, 32 m visoka železna droga za daljnovoď pri Ihanu. Delo je lepo in hitro uspelo. Velenjska luč bo kmalu zasvetila na Črnučah.

Motorna brizgalina — domač izum. Brata Ivan in Ignacij Gregorin iz Vnanjih gorie pri Brezovici sta sama sestavila izvrstno motorno brizgalno, ki lahko konkurira vsem tovarniškim izdelkom.

cih, ki je povsem slovenska fara. Pridigoval naj bi isti kurat kakor v Šmarjah. Ta je prej vprašal za dovoljenje tržaškega škofa Fogarja. Skof mu je dovoljenje odrekel. Nato je vodstvo zahtevalo od škofa pojasnila. Skof je odgovoril, da ne bo dal dovoljenja italijanskemu kuratu, »dokler ne bodo oblastva zajamčila popolne svobode škofiji glede uporabe obeh jezikov v krkovaški cerkvi«. Fašisti so namreč pretepli in izgnali že tri slovenske duhovnike iz Kroke in zadnjega je moral škof odstraniti na zahtevo puljskega prefekta. Skof je dovolil, da se v popolnoma slovenski fari vpelje tudi italijanska pridiga in druge pobožnosti v italijanskem jeziku, samo da bi verniki ne ostali brez duhovnika. Toda fašisti in prefektu niti to ni bilo zadosti. Zahtevali so, da mora popolnoma odpraviti slovenščino iz cerkve in prepovedati župniku obhajanje s farani v slovenskem jeziku. Ako tega ne stori, ne prevzamejo odgovornosti za župnikovo osebo. Kot katoliški škof je mons. Fogar zavrnil drzne zahteve fašističnih oblastnikov in je na grožnjo puljskega prefekta odpoklical zadnjega slovenskega duhovnika. Poleg tega je proglašil, da ne sme za enkrat v tej fari nihče opravljati službe božje in je dal zapreti cerkev. Mi pa pravimo: Glave kvitku, zakaj še vsakdo je bil tepen, kdor se je nad Cerkev spravil.

Spanija

s Rompompom. Državni tožilec je vložil obtožbo proti bivšim sotrudnikom bivšega ministrskega predsednika generala Primo, češ, da so protizakonito oddali tobačni monopol v Centi in Melilli. — V Madridu je prišlo do krvavega spopada med republikanci in monarhisti. Nad mesom je bilo proglašeno obsedno stanje. — V Madridu samem so med komunistično skupščino zaprli 80 ljudi. Nad glavnim mestom so metala letala letake, ki popisujejo krvave dogedke prejšnje nedelje in ponedeljka kot delo monarhistov in komunistov, ki bi hoteli upropastiti republiko. Razgrajati so zažgali cerkev v Sevillji in več samostanov. Vlada razglasa, da se ogenj ni mogel pravočasno pogasiti, ker so puntarji zamašili cevi gasilcev. — Neznane osebe so skušale pognati v zrak smodnišnico v Montyichu. — Finančni minister je odredil, da se borze začasno zapro. — Zveza rdečkarških in komunističnih delavcev zahteva, da oblast dovoli ljudstvu, da se obožuje, izženejo duhovniki, zapleni cerkveno imetje in ukine obsedno stanje. — V Cordobi je prišlo do velikih izgrediv. Pri spopadu s policijo so bili ubiti štirje demonstrantje in mnogo ranjenih. — Po zadnjih vesteh je 200 samostanov in cerkva na Spanskem v plamenu. Republikanci in komunisti dolže katoliško duhovščino, da je preveč podpirala monarhijo, zato tako divjanje.

Drobne novice

Trozvezo Italija - Avstrija - Madjarska hoče oživitvoriti Italija.

Dvigalo se je utrgalo v nekem južnoafriškem rudniku; 16 mrtvih.

20 hl bencina je zgorelo v vojaškem skladišču v češkem Olomucu.

39. češki pešpolk v Bratislavi nosi ime italijanskega generala Grazianija!

KAJ JE NOVEGA

Upravi

»DOMOLJUBA«

v Ljubljani.

Ko mi je koncem minulega meseca moja stanovanjska hiša do tal pogorela in sem ostal brez strehe in brez živeža, bili ste prvi, ki ste mi pritekli na pomoč in mi dobrohotno poslali 2000 Din. Tako ste mi olajšali moje veliko gorje. Zato ne vem, kako bi se Vam še lepše zahvalil. Bog Vam povrne stokrat! Da bodo pa tudi drugi spoznali Vašo dobrotelost, prosim, da te vrstice naznanite v »Domoljubu«.

V Brezovici (župnija Zlato polje), dne 10. maja 1931.

Hvaležni

Jakob Jančič,

naročnik »Domoljuba«.

ZAHVALA.

Podpisana se iskreno zahvaluje za veliko podporo — 2000 Din — ob priliki požara, ki mi je 26. aprila letos uničil vsa poslopja in imetje. Ostala bom zvesta naročnica in bom po svojih močeh agitirala za Vaš list.

Podgorje pri Slovenjgradcu, dne 14. maja 1931.

Marija Medved.

MOŽJE, FANTJE, NA BINKOŠTNI PONEDELJEK VSI NA TABOR K SV. ANTONU NA ZDENSKI REBRI!

Možje in fantje dekanij Ribnica, Šmarje in Žužemberk, pridite na binkoštni ponedeljek k Sv. Antonu na Zdenski rebri, da se vsi navdušimo za naše svete verske ideale. Ta tabor, to bo naš verski dan, dan mož in fantov pod mogočno zaščito sv. Antona Padovanca, čigar 700letni jubilej letos obhajamo.

Sporod: Ob 8 prva sv. maša v romarski cerkvi s pridigo, ob pol 10 sv. maša s pridigo na prestem. Nato govora gg. Terseglava in Kremžarja. Popoldne se bo vršila primerna slovesnost pri fari v Dobropoljah. Ta dan zjutraj se bo pri Sv. Antonu tudi spovedovalo in obhajalo, tako da lahko vsakdo opravi tudi svojo romarsko pobožnost.

Fantje in možje, na binkoštni pone-

414 m je visok nebotačnik, ki je bil te dni dograjen v ameriškem Njujorku. Prostor za 25.000 ljudi.

Visoko je odlikoval sv. oče neustrašene škofa msgr. Skvireckasa v Kaunasu v Litvi.

Velik potres je bil 14. maja v Taotrisu v Perziji.

2595 milijonarjev je v nemški republiki.

19 milijonov zabojev jabolk je prišlo do konca februarja iz Amerike v Evropo, največ v Anglijo.

Romunska vlada računa, da bo dobila s pomočjo liberalcev pri predstoječih volitvah v parlament večino.

V 15 urah sta priletela iz Carigrada v London dva angleška aeroplana.

deljek vsi k Sv. Antonu, da bo naše zborovanje mogočno in uspešno!

GORENJSKI FANTJE IN MOŽJE ZBORUJEJO PRI SV. JOŠTU.

Verski tabor na Sv. Joštu na binkoštni ponedeljek. Ze na binkoštno ne deljo zvečer in v ponedeljek zjutraj bo več gg. duhovnikov na razpolago za spovedovanje. Na binkoštni ponedeljek bo sv. maša in pridiga ob 10, in sicer samo za može in fante. Druge sv. maše bodo ob 6, 8 in 9. Po sv. maši ob 9 naj žene, dekleta in otroci zapuste cerkev, da napravijo prostor moškim. Cerkevno opravilo ob 10 bo imel prevz. gosp. nadškof dr. Jeglič. Po opravi v cerkvi bo takoj verski tabor za cerkvije. Zastopnik K. A. otvori tabor z molitvijo, zato prosimo, da ne kadite in da ste odkriti. Potem bosta času primerna govora. Zaključek tabora s pesmijo: Povsod Boga. Popoldne ob pol 2 bo v cerkvi govor o Mariji in pete litanije Matere božje. Tabor bo ob vsakem vremenu. V nedeljo zvečer bomo s kresovi naznanili naši divni Gorenjski prav do bele Ljubljane in še delj in drugi dan z Vami možmi in fanti, da hočemo: Povsod Boga.

d TABOR dekliških Marijinih družb za dolnji del dekanije Leskovec bo na binkoštni ponedeljek ob 10 v Cerkljah ob Krki. — Spored: Ob 10 cerkveni govor župnika Franciča in sv. maša. Po sv. maši tabor pred »Katoliškim domom«, na katerem nastopijo z nagovori dekleta posameznih družb, nakar ima govor o katoliški akciji voditeljica ga. Minka Odlaskova. — Po končanem govornih so v cerkvi pete litanije z ljudskim petjem ter posvetitvijo Brezmadežni. Kot zaključek pa se zapoje pesem: Povsod Boga.

d Na Planinski gori bo binkoštni ponedeljek običajni shod z dvojno božjo službo ob 10. in blagoslovom dveh novih zvonov.

d Praznik Mar. Pomočnice na Rakovniku. Slovesnosti se bodo po običajnem sporedu začele binkoštno nedeljo popoldne ob 4. Glavne pobožnosti in procesija se vrše na binkoštni ponedeljek.

n Krško ob Savi. Ob 1500letnem jubileju (o binkoštih 431—1931) cerkvenega zbora v Efezu bo imel v mestni župni cer-

Največja evropska zvezdarno zidajo v Nikolajevsku na Črnem morju.

Nad 20 milijonov katoličanov in nad 4 milijone židov je bilo v preteklem letu v Zd. državah Amerike.

Anglija stoji pred splošno stavko; več milijonov delavcev je ogroženih.

Zopet so odkrili zaroto proti melhiški vladi.

V Egiptu so hudi nemiri; doslej je bilo ubitih nad 1000 domačinov.

Za predsednika francoske republike so izvolili senatorja Doumerja.

2091 edvetnikov je na Dunaju. 4 petine od teh ne morejo plačati koncipienta (pomočnika).

800 hiš je pogorelo v Aktiki na severnem Japonskem.

kvi v Krškem preč. g. p. Viktor Kopatin osem cerkvenih govorov z vsebino: Marija — Mati božja in mati naša, in sicer: v soboto 23. t. m. ob 8 zvečer, v nedeljo 24. ob 6 zjutraj, ob 9 dop. in ob 8 zvečer; v ponedeljek 25. ob 6. zj., ob 9 dop. in ob 8 zvečer; v torek 26. ob 6 zjutraj.

d Romarski shod v Lurdu pri št. Jernejju se vrši na Binkoštni ponedeljek. Ob 10 bo sv. maša in pridiga. Spovedovanje se vrši na predvečer v farni cerkvi.

d 85letnico je obhajal te dni eden najstarejših naročnikov »Domoljuba« g. Ivan Korče, zasebnik iz Cerknice na Notranjskem, sedaj bivajoč v Ljubljani. Bog ga obrani do skrajnih mej človeškega življenja.

d Petdesetletnico rojstva je te dni praznoval g. ing. Anton Podgornik, načelnik Kmetijskega oddelka pri naši banski upravi. Na mnoga leta!

d Odlikovanje z redom sv. Save je podelila naša država trem holandskim duhovnikom, ki skrbje za naše izseljence-delavce. To so msgr. dr. Poels, dekan Nikolaj in p. Teotmi. Cestitamo!

d Najna potreba pravične rešitve delavskih vprašanj. O tej važni zadevi piše g. vseuč. prof. A. Ušeničnik v uvodniku »Slovenčevem« dne 17. t. m. med drugim sledeče: Zelo bi želeli, da bi dala Cerkev še zadnji resnobni opomin delodajavcem, naj se streznijo in združijo za pametno in pravično rešitev delavskih vprašanj. Zakaj sedaj prav za prav ne gre več za delavce, ampak vprav zanje, za kapitaliste in radi njih za vso človeško družbo. Stevilo proletarcev narašča od dne do dne, z njimi pa narašča gnev in odpor, narašča tudi borbena sila in revolucionarni duh. Zadržujejo ga, a zadržali ga ne bodo. Čim bolj ga vnanja sila tlači, tem bolj se v dušah jači in o prvi priliki bo z vulkansko močjo izbruhnil, uničil stoletna dela človeške kulture, a pokopal pod seboj tudi kapitaliste in vse to, kar se imenuje kapitalistični gospodarski in družabni red.

d Skupina časnikarjev iz Holandije si je pretekli teden ogledala Ljubljano in še druge zanimive slovenske kraje.

d Načelstvo Kmetijske zveze v Mariboru je imelo dne 11. t. m. ob priliki vinske razstave svojo sejo, ki je bila polnoštevilno obiskana. Seje sta se udeležila tudi dva zastopnika Kmetijske zveze v Ljubljani. Na seji se je razpravljalo predvsem o kuluku, lovskem zakonu, kmetijskih zbornici, o trošarini na vino in vinarskih zadrukah, o sadjarstvu in sadjarskih zadrukah, o hmeljarstvu, o obrtniškem zakonu, o preureditvi občin, o davku na sečno gozdov, o begu delavskih moči z dežele v mesta, o zavarovanju delavcev pri kmetijskih strojih, o starostnem zavarovanju kmetijskega ljudstva, o kmetiskem šolstvu in o drugih precejšnih kmetijskih vprašanjih. O vsaki zadevi so se storili primerni sklepi, ki se sporočijo na merodajna mesta.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica Kl. puka 22, Beograd, Poincareova 2

d Purček s 4 nogami. Pri nekem posestniku v Vavti vasi se je izvalil purček (puran) s 4 nogami. Živalica ima dobro razvito truplo s kreljuti in prvim parom nog, zadnji par pa je nekoliko šibkejši.

d Prve črnejše no že došle na ljubljanski trg iz Trsta. Stanejo »samo« 40 Din kg.

d Avtomobilska razstava na letošnjem 11. ljubljanskem velesjemu. Svoje avtomobile in motocikle razstavljajo največje tovarne Amerike, Avstrije, Čehoslovaške, Francije, Italije in Nemčije.

G

AZELA TERPENTI- NOVO MILO JE ZA VSE, TUDI NAJFINEIŠO TKANINO

Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu!

d Kolesa bodo razstavljena na ljubljanskem velesjemu od 30. maja do 8. junija v sledečih znamkah: »Tribuna« in »Pelikan« domačega izvora, »Puch« Graz in »Anker« ter »Wanderer« iz Nemčije. Vsi oni, ki se zanimajo za nakup kolesa, naj si ogledajo to razstavo.

d Šolska vodstva pozor! Letošnji ljubljanski velesjem se vrši od 30. maja do 8. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša uprava ljubljanskega velesjema, da naj svoje majske izlete urede tako, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesjem. Na velesjemu bo zbrano vse, kar zamore zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večina razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol znižana vstopnina po 3 Din, spremlja joče učiteljstvo je vstopnine prosto.

d Bodo rajše plačevali. Pretekli teden so se v Strmi ulici v Mariboru zbrali, da prično v smislu zakona s kulučnim delom. Dobilni so krampe in lopate. Moralo bi jih priti 600, pa jih je bilo samo 100. Nekateri so se naknadno obvezali, da bodo rajše plačevali.

d Postavitev 32 in pol metra dolgega železnega droga. Kranjske deželne elektrarne grade že vse leto daljnovid iz Velenja do Črnuč. Nameravani daljnovid bo služil prenosu električne energije visoke napetosti in je grajen z močjo 70.000 vatov. Te dni so postavljali velik drog železne konstrukcije, ki je največji pri tem daljnovidu. Postavljanja se je udeležil ban g. dr. Marušič s tajnikom, ravnatelj Kranjskih deželnih elektrarn inž. Miklavc in gradbeni nadsvetnik inž. g. Rueh. Ob 5 je bilo vse pripravljeno in ob 6 je bil 32 in pol metra dolgi železni drog, ki je podoben malemu Eifflovemu stolpu, postavljen. Drog je bil okrašen z zelenjem in zastavami in ko so ga delavci postavili, so jih povabili na likof.

d Prenašanje filmov v ročni prtljaji na potniških vlakih je strogo prepovedano.

Tako je odredilo glavno ravnateljstvo državnih železnic.

d Družine z 9 in več otroci. Pri davčni upravi v Slovenjgradcu je bilo vloženih 99 prijav za davčno oprostitvev radi 9 ali več otrok. 21 strank je svojo prijavo umaknilo, ker niso imele istočasno živih 9 ali več otrok. Od 78 družin, ki jim pripada davčna oprostitvev, je 23 družin po 10 otrok, 20 družin po 9 otrok, 17 po 11, 6 po 12, 3 po 17, 2 po 13 in 2 po 15 otrok, po ena družina pa ima 14, 16, 18, 20 otrok, ena pa celo 21. Največ prijav je bilo vloženih iz občine Mislinje, namreč 14, najmanj pa iz občin Slovenjgradec, Šmiklavž in Otiški vrh, namreč po dve.

d Ukradene kelihe so našli. Poročali smo že o tatvini v frančiškanski cerkvi v Novem mestu. Tatu so prišli v Lincu na Avstrijskem, kelihe sta pa slučajno našla dva učenca, ko sta nabirala šmarnice v gozdu g. Mrvarja. V belem zayoju je bilo zakopanih pet kelihov s pšenami, dva ciborija in relikviarij. Vsi predmeti so nekoliko poškodovani, vendar se bodo dali še rabiti.

d Jugoslovanski sadjarji pri ede letos skupščino v kakšnem jugoslovanskem sadnem središču. Skupščino bo zaručena tudi sadna razstava.

d V kratkem prično graditi v Ljubljani poslopje za državno trgovsko akademijo. V ta namen je odobreno naletje posojila v znesku 4 milijone 700 tisoč pri Državni hipotekarni banki.

d Kaj naj vzamem s seboj na nabor? V kratkem se prično vojski nabori. Ker more že naborna komisija pri znati potrebne mladeničem vojaške olajšave: skrajšan rok, oprostitvev, naj naborniki pravočasno preskrbe potrebna dokazila, da jih vzamejo s seboj in predlože naborni komisiji. Naborniki naj prinesejo s seboj: 1. poziv za nabor, 2. dokazila o voj. službovanju svojih prednikov, ako prosijo za skrajšan rok, 3. začasno nesposobni uverenje o nesposobnosti iz prejšnjih let, 4. diški vsa spričevala vseh do nabora absolviranih šol, 5. za mutaste, gluhoneme in božjstne nabornike mora župan prinesiti s seboj uradno potrdilo, overovljeno tudi po okrajnem načelstvu, v katerem naj bo označena bolezen in od kodaj je dotičnik bolan.

d Uradno je ugotovljeno, da ima Ljubljana po zadnjem ljudskem štetju 59.768 oseb. Po materem jeziku je 54.147 Slovencev, 3097 Srbohrvatov, 1467 Nemcev, 111 Italijanov, 50 Madžarov, 896 Čehoslovakov, Rusov in drugih. Stanovanjskih hiš je 3307. V Ljubljani je 2836 več žensk kot moških.

d Mlekarsko centralo hočejo ustanoviti v Novem Vrbasu v Vojudvini. Pri ustanovitvi bodo sodelovali — danski strokovnjaki.

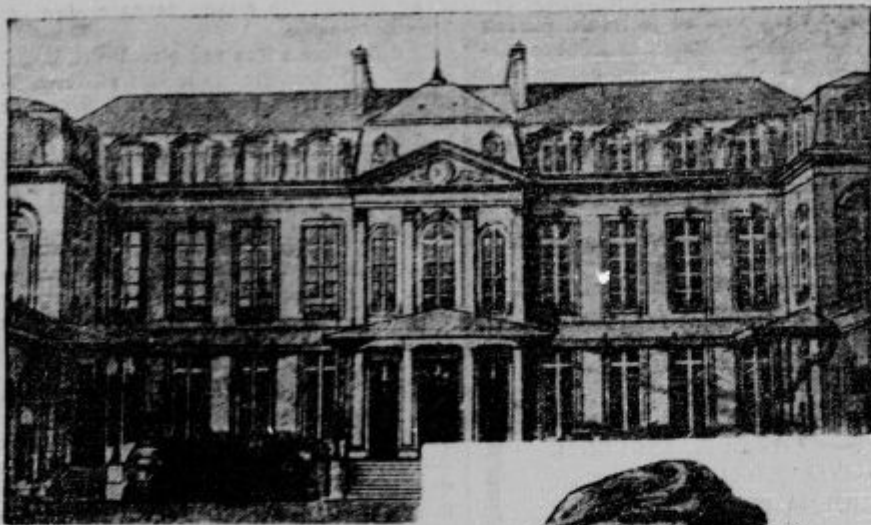
— Opozarjamo na oglaš družbe Commerce, Tavčarjeva ulica 2, prvo nadstropje, ki prodaja manufakturo po izredno nizkih cenah.

d Pletiljska zadruga na Breznici razprodaja od 15. do 30. maja v Trzinu pri

Z našo umetno

moštovo esenco „Mostin“

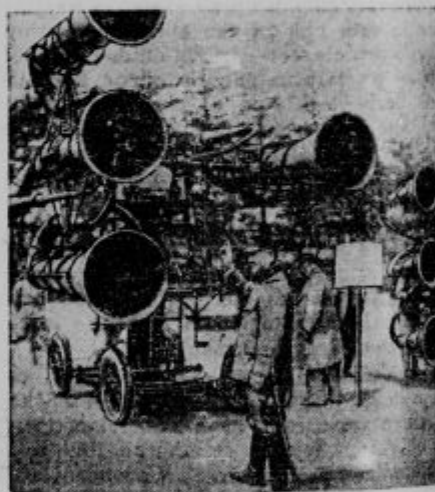
si lahko vsakdo z malimi stroški privrabi izvratno obatojno in zdravno domačo pijačo. Cena 1 steklenice po 150 litrov Din 30.—, po pošti Din 30.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kanc, Maribor, Gosposka 33.

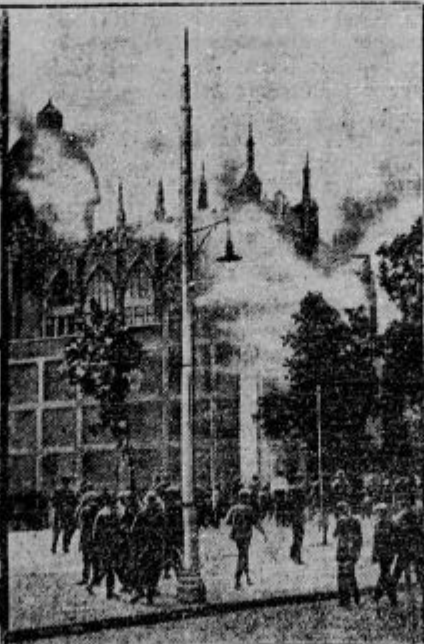
Boj za predsednika Francoske republike se je vršil 15. maja v Versaillesu pri Parizu, kjer so se v posebni dvorani vršile te pomembne volitve. Vsi so mislili, da bo izvoljen franc. zunanji minister Briand, pa je propadel. Z veliko večino je bil izvoljen senator Doumer. Briand je zelo hud in bo najbrže za nekaj časa izstopil iz političnega življenja.

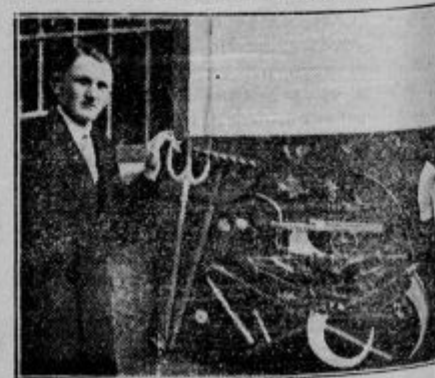
Deklica brez nog in leve roke. V Predolah pri Grosupljem se je revni, v skrajno težkih razmerah živeči družini rodila tako pohabljen hčerka Ančka. Deklece je sicer zdravo in silo bistroumno. Vedno izprašuje mamo, kdaj ji bodo začele rasti nožice in roka. V hedi živeča družina je vredna podpore javnosti.

60 km daleč se sliši brnenje letala. Japonska armada je dobila nove aparate s slušali, ki na 60 km daleč napovedujejo prihod letala in označijo tudi višino in smer letala.

Goreči samostani v Španiji. O napadu poulične druhali na samostane in cerkve v Španiji so sedaj došle prve slike. Naše slike kažejo: (levo zgoraj) republikanske čete pripravljene, da branijo neki samostan pred druhaljo — (levo spodaj) goreči jezuitski samostan v Madridu — (desno) goreči wunski samostan v španskem glavnem mestu. Škoda je tem večja, ker je druhal zmetala razne dragocenosti skozi okna na ulico.

Kmečki grb je sestavljal g. Franc Sagoj, ekonom pri šolskih sestrah v Repnjah. Grb sestoji iz okusno sestavljenega kmečkega orodja.

g. Proseni razne pletiljske izdelke. Damske vestje od 30.— Din naprej.

d Zupanova »Pernetovac« jama bo ob 5. obletnici za binkošne praznike električno razsvetljena. Vrši se velika veselica s srečolovom itd. — Oglejte si podzemeljski žar. Izstopna postaja Grosuplje.

d V Zagreb je došel te dni poljski minister g. dr. Vaclav Babinski. Obiskal je tudi nadškofo dr. Antona Bauerja.

d Za novega bana dunavske banovine je imenovan g. Nikolič Milan, doslej vrhovni nadzornik v ministrstvu za notranje zadeve.

d Hišo dobrega tiska (»dobre štampe«) so začeli zidati v Zagrebu. Na praznik 14. t. m. se je izvršila posvetitev temeljnega kamna po pokrovitelju nadškofo gosp. dr. Bauerju.

d Velikanski kamen v težini 100 vajonov žaga jo kamenolomu pri Trogirju. Odpeljati ga hočejo v Francijo. Kamen je namenjen za spomenik v svetovni vojni padlim vojakom iz Kanade in bo zgrajen v francoskem Arrasu. Ali bi ne bilo pametneje, da bi namesto nabave spomenika milijonske vrednosti podprli v večji meri vojne vdove in sirote.

Amrekovo in hrastovo lubje

(treslo) letošnje seenje kupuje po najvišjih cenah

Tovarna unija TONE KNAFLIČ, Kamnik

d Mlin se je sam ustavil? V Osjeku živahno tolmačijo zanimiv dogodek, ki se je pripetil ob smrti lastnika najstarejšega osješkega mlina. Sin pokojnika je takoj po očetovi smrti telefonično naročil, naj takoj ustavijo obrat. Zenska, ki je bila pri telefonu, je odgovorila, da so se motorji sami od sebe ustavili.

d Proračuni jugoslovanskih banovin. Proračuni izdatkov naših 9 banovih za leto 1931-32 so (v oklepaju za l. 1930-31): Dravska 151,800.000 (159 milj.), Din, Savska 220,400.000 (219,300.000), Vrbaska 56 milj. 300.000 (73 milj.) Drina 123,300.000 (113 milj. 900.000), Donava 160,600.000 (195 milj. 200.000), Morava 88 milj (72,800.000), Vardar 74,700.000 (79,400.000), Zeta 69,400.000 (76,800.000), Primorska banovina 70 milj. 100.000 (66,500.000); skupaj 1 milijardo 15,100.000 (1.056,400.000) Din.

d V poljedelskem ministrstvu se je vršil nedavno razgovor in svrhu proučitve zakonskega načrta o srednjih in nižjih poljedelskih šolah, pa tudi o kmetijskih zbornicah. V istem ministrstvu izdelujejo tudi pravilnik o mlekarških zadrugah za vso državo.

d Zakon o stabilizaciji dinarja je podpisal Nj. Vel. kralj. Vrednost dinarja odgovarja vrednosti težine 26 in pol miligrama čistega zlata. V gospodarskem pogledu zakonska stabilizacija (ustalitev) dinarja ni brez pomena. Naša država se je uvrstila s tem med države s stalno, zlato valuto.

d Jugoslavija je uvozila iz Avstrije v prvem letošnjem četrtletju za 205 milijonov Din blaga, izvozila pa je v Avstrijo za 170 milijonov Din.

d Oblaki so rdeči. V Dragonji vasi v Beli krajini je vsled strele pogorela hiša I. Dragoša. — Na Tančji gori je ogenj upepelil skedenj Mihi Mušiču. — Ognjeni zubljji so uničili skedeni Antona Goršeta in

Karola Bojca v Prigorici pri Dolenji vasi. — V vasi Tlake pri Smarjah na Dolenjskem je pogorela hiša zidarju Matiji Tomažinu. — V Cepincih v Slov. krajini je požar uničil domačijo neke vdove.

d Požar je uničil Schröderjevo tovarno čevljev v Karlovcu. 40 delavcev in delavk je ostalo brez dela.

d Nikoli nisi dovolj pazljiv pri miniranju. Pri gradnji tunela za novo jadransko progo Belgrad—Lazarevac in naprej pri Ripnju se je te dni pripetila težka nesreča. Trije razstreljevalci so minirali precej veliko steno, in sicer so postavili eno mino na spodnji, drugo pa na zgornji strani stene. Mesto, da bi užgali najprej eno mino in po eksploziji drugo, so užgali obe mini nankrat. Med tem, ko so tekli prižgat drugo mino, je prva že eksplodirala in porušila del stene. Delavci se seveda niso mogli pravočasno umakniti in tako jih je obsula toča skal in kamenja, ki je nastala pri eksploziji. Eden izmed njih je bil takoj mrtev, drugemu je odtrgalo nogo in je težko verjetno, da bo ostal pri življenju. Tretji pa je le lažje ranjen.

d Če gospodari strela. V vasi Markovec v Slov. krajini je tresčilo v neko drevo, ki je stalo ob meji blizu neke hiše. Moč strele je bila grozovita. Drevo je iztrgalo iz zemlje in ga vrglo čez mejo na madžarsko stran. Veliko škodo je trpela tudi hiša. Popokale so vse hiše in z dveh sten je padel omet. Soba je bila polna dima. V kuhinji je bila gospodinja z dojenčkom v naročju. Strela jo je zadela tako močno, da ji je iz rok iztrgala dete in ga zagnala v kot, njo pa je vrgla na tla in jo tudi zagnala v nasprotni kot. Divjanja še ni bilo dovolj. Iz hiše je divjala v hlev in je tam ubila eno kravo. Takega razdejanja ena sama strela v tej okolici še ni izvršila, zaradi tega je povzročila pravo grozo. Gospodinja in otrok sta sicer ostala pri življenju, toda posledice strele čutita. V začetku je bila gospodinja čisto omamljena, a še tudi sedaj čuti po telesu neko otopelost.

d Ni vsak za vse. V vasi Dobrovoljci pri Temerinu se je te dni pripetila težka nesreča. Podrla se je hiša naselnika Dana Tomiča in ga pokopala pad seboj. Tomič je nameraval pod svojo hišo zgraditi klet. Kar sam je začel kopati. Da bi napravil dohod do kleti, je moral podreti kos zidu. Zid poslopa pa je pri tem zelo trpel in je kazal nevarne razpoke. Vse to pa Tomiča ni oviralo, da ne bi delal naprej. Ko je ta dni kopal naprej, se je nenadoma zrušila zadnja stena z delom strehe med strahovitim treskom na tla. Tomiča so razvaline povsem pokrile pod seboj. Sosedje so sicer čuli iz daljave tresk, vendar se niso nadalje pobrgali, misleč, da ni nikogar doma. Šele čez tri ure so prišli mimo podrte hiše prvi ljudje in zaslišali izpod razvalin stokanje. Našli so Tomiča hudo poškodovanega. Prepeljali so ga v bolnišnico, ker pa je naslednjega dne podlegel strašnim poškodbam.

d Hrbtenico si je nalomila 15letna dijakinja Cita Stadler. Na letnem sokolskem telovadišču v Spodnji Šiški je padla s krogov.

d Velika skala je padla na glavo 9letnemu posestnikovemu sinu Tomažu Koprivcu na Črnem vrhu nad Ljubljano. Poškodbe so zelo nevarne.

d Opozarjamo na današnjo prilogo tovarne Kratz, Stražišče, ter toplo priporočamo njene brzkolepalnike.

d V Kamniških planinah se je nevarno ponesrečila uradnica gdč. Mar. Pakiž iz Ljubljane. Zašla je in padla v prepad, od koder so jo šele pozno v noči rešili in prepeljali v bolnico.

d V Radovljici je zaspala v Gospodu 72letna ga. Katarina Resman, soproga bivšega župana. Vrli krščanski ženi bodi Bog plačnik! Preostali naše sožalje!

d V Ljubljani je umrl v starosti 70 let g. Franc Kobentar, prvi slovenski župan v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. Slovenskemu narodnemu buditelju in boritelju večni mir in pokoj!

d V ljubljanskem mestnem zavetišču je preminul v starosti 80 let Aleksander Toman, sobojevnik pokojnega kralja Petra I. Velikega v Bosni.

d V Belgradu je umrl znani bivši politik Zivan Zivanović.

d V Svibnem pri Radečah je umrl g. Jožef Povše, bivši župan nekdanje velike občine Sv. Križ v Svibnem. Naj v miru počiva!

d Neki mesarski pomočnik je s kolesom do smrti povozil v Zagrebu g. Angelo Dobovščak. Izjavila je pred smrtjo, da je nesreče sama kriva.

d Ko je pasel krave. Kmetovalec Ivan Luč iz vasi Tren v Slov. krajini je pasel krave in je pri tem udarila vanj strela. Bil je takoj mrtev.

d Brzovlak je do smrti povozil na gorenski progi blizu žabniške postaje krovca Franceta Grošlja iz Smartna pri Kranju.

d Med odbijače je prišel 35letni železničar Ivan Kirn iz Smihela pri Novem mestu, ko je na postaji v Črnomlju sklapljajl vagon. Strlo mu je prsni koš, v Kandijski bolnici je poškodbam podlegel. Zapušča ženo in tri male otroke.

d Mrtvega so potegnili iz Krke blizu Št. Petra pri Novem mestu Antona Gregoriča, krojaškega mojstra iz Zdinje vasi.

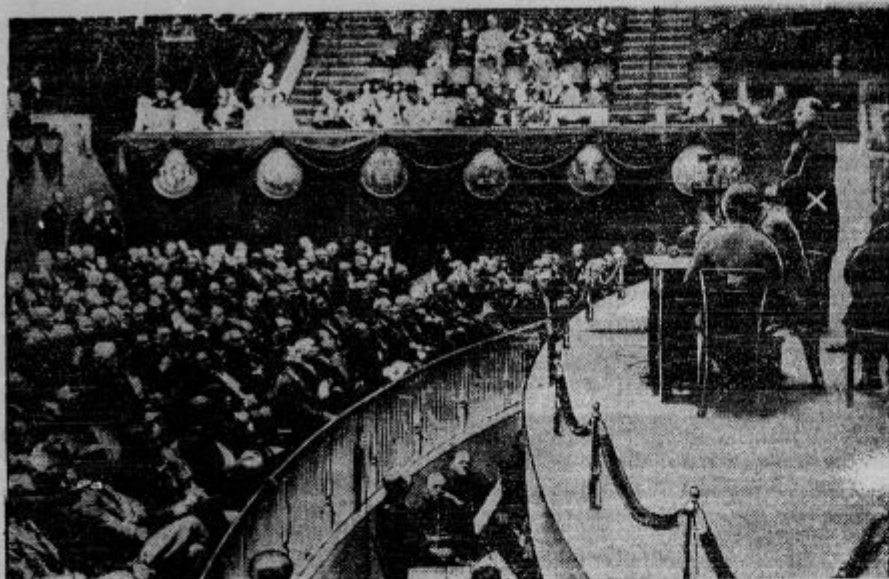
d V vinčoču so se sprli in spopadli fantje na Morju pri Framu. 25letni viničarjev sin Konrad Sorčič je dobil težko rano v desno prsno stran.

d Pri pretepu v neki gostilni v Podusedu pri Zagrebu je bil ubit slovenski delavec 30letni Nikola Juvan iz Ljubnega na bivšem Stajerskem.

d Grdobija. Oni dan so našli zjutraj na Gomilskem v hlevu posestnika Košenine konja, ki mu je nekdo odrezal jezik. Naslednji dan zjutraj so zopet našli druga dva konja prav tako z odrezanimi jeziki. Konje so seveda izročili konjskemu mesarju. Najbolj verjetno je seveda, da se je storilec hotel maščevati nad Košenino.

— Pri haemeroidah, zaprtju, ranitvi črevesa, tvorih, pritisku vode, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z uporabo naravne »Franz-Josef« grenčice vselej prijetno olajšanje, večkrat pa celo popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pol kozarke »Franz-Josef« vode. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!
Kmetska zveza zastopa koristi kmetskega stanu!

Predsednik Hoover odpira mednarodno zasedanje trgovskih zbornic v Washingtonu. V svojem otvoritvenem govoru je apeliral na gospodarske voditelje sveta, naj z vsemi svojimi silami, ki so jim na razpolago, delujejo za mir.

Ženski diplomat v grškem poslanstvu. V grško poslanstvo v Berlinu je vstopila kot referentinja za tisk gospodična Misa Perotti. S tem je berlinski diplomatski zbor prvič dobil žensko članico.

Holandski časnikarji so nedavno obiskali našo državo. Ustavili so se tudi v Ljubljani in si ogledali lepo Gorenjsko. So bili zelo zadovoljni.

Novi salonski vagon za českoslovaškega predsednika.

Cerkev sv. Roka v Zagrebu, kjer so si zagrebški Slovenci uredili pod vodstvom g. svetnika J. Kalana slovensko službo božjo.

Ruski prometni policisti ne smejo govoriti. Zanimiva slika iz sovjetske Rusije: Prometni policist, katerega pa ne sme nihče vprašati za pojasnilo. Napis »Govoriti prepovedano!« naj bi policista obhvaroval, da ga občinstvo ne moti v njegovi službi.

PO DOMOVINI

Nesreča.

(Eiysden, Belgija)

Dne 4. maja je vračajoč se z dela v rudniškem rovu, težko ponesrečil vsenu priljubljeni 25 letni Henrik Kljun, doma iz Bučke na Dolenjskem. Ravno isti dan je v Düttlichu v bolnici umrl. Položili so ga k večnemu počitku dne 8. maja v naj zemlji v Lüttlichu. Zapušča ženo s katero je bil komaj 20 mesecev poročen in enega otroka. Naj počiva v miru!

Naša dekleta.

(Zagreb.)

Kakor vam je znano, smo Slovenke v Zagrebu organizirane v »Dekliški zvezi« in v »Marijini družbi«. Dekliška zveza se je ustanovila pred desetimi leti. Prišel je en gospod iz Ljubljane, da je stvar izpeljal. Zato so mu dekleta še zdaj prav hvaležne. Pred kratkim je bil zopet tu. In sedaj je predlagal, da bi si postavile svoj dom, kamor bi se dekleta zatekale v času potrebe. Vse so z velikim navdušenjem sprejele ta predlog. Koliko koristi bi imela dekleta od tega. Največ na one, ki pridejo iz dežele, in se v velikem mestu ne vedo kam obrniti. Ne poznajo uvarnosti, katerim so izpostavljene. Pridejo v roke pokvarjenim ljudem, pa se tako pogube. Ko bi imele svoj dom, koliko hudega bi se lahko odvnilo. Tu bi imele varno zavetje. Zato se obratamo do Vas, drage sestre po Sloveniji, ki ste tako srečne, da ste ostale doma pod okriljem in varstvom materinim, spomnite se tudi nas, svojih sester v tujini, da z Vašo pomočjo čimprej postavimo svoj prepotrebni dom. — Od 10.—14. maja smo imele duhovne vaje. Prav veliko deklet se je udeležilo te lepe pobožnosti. Sedva bi zelele, da bi jih bilo še več. Pravijo, da je Slovencev v Zagrebu 30.000. Ako bi se teh udeležilo vsaj en del, bi bila vsaka cerkev premajhna. Ob sklepu duhovnih vaj je bil slovesen sprejem v Mar. družbo. Prav hvaležne smo gosposodi iz Ljubljane, ki nas je tako lepo spodbujala za duhovno življenje. Za sv. Rešnje Telo bomo imele novo družbeno zastavo. Je že v delu; stala bo okoli 3000 Din. Na binkoštni ponedeljek imajo dekleta izlet na Vrhovac. V Domu duhovnih vaj bo pr deklatem in igra. — Tako družba zmeraj preskrbi dekletom poštno zabavo in r. vedrila. Na koncu pozdravljam vse prijateljice. — Slovenka.

Obrtna zadruga.

(Poljanska dolina.)

Preteklo nedeljo smo imeli občni zbor obrtne zadruge za občino Oselica, Javorjce, Poljane in Trata s sedežem v Gorenji vasi. Po Oselici in Javorjih je nekdo raztrosil vesti, da se bo v sluzbu izvolitve novega odbora preselil sedež zadruge v oddaljeno Lučine. Sten je hotel nekdo najbrž pomagati, da bi odbor druge liste imel svoj lokal v Gorenji vasi brezplačno na razpolago. Mnogo lahkovernih se je dalo motiti, da so glasovali proti svojim koristim. Pričakovati bi bilo, da se bodo naši mali obrtniki, ki preživljajo najtežje čase in so bili obdavnjeni v preteklem letu nad pravično mero, zavedali, da ni vseeno, kdo in kako zastopa v teh težkih časih njihove koristi. Tudi smo mnenja, da gostilna ni prav nič primeren kraj za sedež zadruge. Dokaz temu je bila zlasti zadnja vajeniška izkušnja.

Marijin vrtec

(Dev. Mar. v Polju)

Na praznik Vnebohod, v Marijinem mestu, v letu jubileja 100 letnice čudodelne svetilnje, za obletnico ustanovitve tukajšnjega Marijinega vrtca so se zbrali otroci Marijinega vrtca, da prisostvujejo sprejemu svojih novih članov, bratov in sester, letošnjih birmancev in prvoobhajancev. Smarjnično okrašana cerkev se je napolnila z verniki. Izpred župnišča se je vila dolga vrsta 140 dečkov in deklic v prvih vrstah 56 novosprejetih članov pod vodstvom našega mladinskega voditelja ž. g. kaplana Sliđica. Obred sprejema, krstnega govora voditelja, ljubko petje mladine pod vodstvom gđe. Hirschmannove in slavnostno razpeloženje cele farske bo gotovo ostalo mladim otroškim srcem v vednem spominu. Tudi starši se vzornim prijateljem otrok najlepše zahvaljujejo.

Novice.

(Trata v Poljanski dolini.)

Slabo vreme zadnjih tednov je zadrževalo poljska dela in grozilo pokvariti česnje, ki se kar niso mogle razvesti. Končno se je vendar obrnilo na bolje in upamo, da bo vsaj večji del jabolj in hrusk, ki kažejo prav dobro, še rešen. — Prosvetno društvo na Trati bo letos obhajalo svojo 25-letnico. Ob priliki proslave tega lepega jubileja njegovega kulturnega dela, bo na binkoštni ponedeljek popoldne vprizorjena zanimiva drama iz lovskega življenja v petih dejanjih »Lovski tate. Prijatelji društva in lepe zabave: Na svidenje!

Novice.

(Gorenja vas-Reteče.)

Poročila se je Franciška Kuralt iz ugledne Lukove rodbine z Ivanom Jenkom, kolarjem in podnačelnikom gasil. društva na Godešiču. Nevesta je požrtvovalna cerkvena pevka, ki je 12 let pela na koru, članica Mar. družbe in v tista igralca na odru prosv. društva. — Poročil se je Matija Rant iz Reteče z Anjo Krajinik iz Gorenje vasi. Ženin je vnet član prosv. društva in igravec. Oba pa sta bila v Mar. družbi. Bilo srečno! — Prosvetno društvo pripravlja zanimivo dramo: »Marija«, katero v kratkem uprizori. V igri bodo nastopile najboljšje moči. — Prostov. gas. društvo na Godešiču je napravilo loterijo v korist nove motorne žagalne. Srečke se že razprodajo po 3 Din. Seznajte pridno po njih!

Zanimiv slovenski izum

(Vnanje gorice.)

Brata Ivan in Ignacij Gregorin iz Vnanjih goric pri Brezovici sta zgradila za domače prosto-voljno gasilno društvo motorno brizgalno. Uporabila sta star avtomobilski motor, ki sta ga predelala popolnoma po svojih načrtih, izmed katerih bi nekateri zaslužili, da bi jih dala patentirati. Strokovnjaki, ki so videli to brizgalno, izjavljajo, da ne more biti noben izdelek tujih tovarna boljši od tega domačega, a tudi ne cenejši. Motorica daje 1200 l vode na minuto, in sicer skozi dve cevi, curka pa gresta do 50 m visoko. Manipulacija je tako enostavna, da jo zmore vsakdo, tudi če ni imel z brizgalnami nikoli nobenega opravka. Blagoslovitev nove brizgalne, ki bi zaslužila pozornost s strani vseh naših gasilnih društev, se bo vršila na Binkoštni ponedeljek, ko jo bo lahko vsak videl v obratu. Na vsak način je ta izum Vnanjim goricam v veliko fast in kaže, da ima tudi slovensko ljudstvo v svoji sredi moče, za katere nas lahko tuji zavidajo.

BOGOLJUB

najboljši in najlepše opremljeni
nabožni mesečnik v naši državi,
s slikami v bakrotisku. Stane letno
Din 20.—, Pišite, da se Vam pošlje
na ogled. — Naslov: »BOGOLJUB«,
LJUBLJANA - JUGOSL. TISKARNA

Smrt dveh dobrotnikov.

(Struge na Dol.)

Pretekli mesec je nam Stružanec ugrabila smrt dva moža, ki sta si za naš kraj stekla mnogo zaslug. Belo sredo smo v Ljubljani pokopali bivšega stružkega župnika g. Martina Kerina. Čez šest let so službovali v Strugah in sicer od 25. aprila 1900 do 29. julija 1906. Ustanovili so tukaj obe Marijini družbi in poleg drugih gospodarskih naprav tudi hranilnico in posojilnico, ki ravno letos obhaja svojo tridesetletnico in je za naš kraj pravi blagoslov, posebno v tej gospodarski stiski. Hvaležni Stružanci se z zdaj ob smrti njenega ustanovitelja dvakrat v obilnem številu zbrali v cerkvi, ko se je vršila spominska sv. maša za pokojnim gospodom. — Rav-

no na dan po osmini za g. Kerinom pa je bil pogreb vlega stružkega moža Jožeta Babiča iz Počiskoveca, ki je bil gospodova desna roka, ko so še v Strugah službovali, mož stare korenine, pošten, veren in vdan Cerkvi iz cele luše. Bil je kot dolgoletni cerkveni ključar vnet za lepoto hiše božje. Pa ni bil samo notranje pobožen, ampak tudi pred javnostjo zaveden katoličan. »Bogoljubove naročnik je bil, odkar list izhaja, dolgoleten odhornek in občinski mož, ki je vedno tudi v javnosti znal poudariti katoliški značaj stružke občine. Naj bi ga mlajši svet posnemal v odločnosti in katoliški značajnosti! Zdaj počivata oba nekdanja javna stružka delavca pod zeleno rušo: g. Kerin na ljubljanskem polju pri Sv. Križu v grobnici očetov lazaristov, naš »Grgečič očka Babič pa pod zvonom sv. Avguština, oba pa, tako trdno upamo, uživata zaslužen plačilo pri Bogu. Spomin na ta dva moža naj naše ljudstvo ohranja od roda do roda, in ta spomin naj kliče: Kdor je resnično notranje veren kristjan, bo lo odločno spričeval tudi v javnosti!

Za novo šolo.

(Kostrevnica)

Dne 7. t. m. se je vršil komisijski ogled za določitev prostora za novo šolo. Da je bilo precej zanimanja za to, — je jasno pričala velika udeležba ljudi od vseh strani. Posebno dobro je bila zastopana vas Liberga. Predno se je komisija podala na lice mesta je g. okrajni načelnik iz Litije v lepih besedah raztolmačil pomen ogleda. Komisija je pregledala vse prostore, ki bi prišli v poštev ter končno izbrala prostor, ki leži v med Kostrevnico in Lupincem. Stroške za zidanje šole ne bo nosil samo žolski okoliš — ampak vsa občina Smartno.

Novice.

(Krka.)

Ze pred 20. leti je bilo brati po časopisih, da so imeli na Krki prepri, ali naj se zida novo župnišče ali naj se staro popravi. Na Dunaj so razsodili, da je treba župnišče zidati novo. Ker je pa prišla vojska, je vse zaspalo. Po vojski pa so rekli, da župnišča niti popraviti ne zmorejo. In zopet so dvakrat romale pritožbe do najvišje instance, do drž. sveta v Beigradu. Z zadnjo razsodbo nista bila zadovoljna ne župnik ne župan, ker bi večnega popravljanja ne bilo ne konca ne kraja, če bi popravljali po zadnjem odloku. Zato je zdaj uvidevnost nekaterih bolj preudarnih mož vendarle zmaga, da so zdaj vse štiri občine v župniji sklenile soglasno, da naj se na vse davkoplačevalce naloži 200.000 Din za nadarbiuska poslopja, da bi stem ljudi obvarovali še večjih stroškov. Zdaj vsi sprevidijo: ko bi pred vojsko ne bilo toliko svojeglavnosti na obeh straneh, bi po vojski lahko z enim samim parom volov plačali novo župnišče. In tako je malo manjkalo, da ni prišlo do nenavadne 25-letnice — prepira za župnišče. Zdaj bodo lahko zlasti manjši posestniki ves svoj prispevek za župnišče odslužili ali z delom ali z vožnjo ali z lesom. Na ta način ne bo nobeden teh stroškov tako hudo občutil. Nekaj zaslužka se letos obeta tudi pri gradnji novega mostu čez Krko. Saj danes res od nikoder ne more mali posestnik dobiti kaj denarja. Tudi ta most ima svojo staro, zelo pisano zgodovino. Pa o tem rajši molčimo, da je le prišlo do tega, da bodo stari most podrli! — Tudi stroškov za nove orgle ne bodo ljudje nič občutili, ker se je nekaj vnetih mož odločilo, da bodo ves denar za orgle zbrali samo od takih, ki za vsako dobro reč radi kaj dajo. Vendar pa zdaj še nimajo kar sto tisoč zbranih, kot so časopisi že poročali. Na binkoštni ponedeljek se bo pokazalo, kdo ima kaj sreče, kdo bo pri tomboli zadel šivalni stroj, vreden 4000 Din, kdo kolo (2000 Din), kdo pohištvo, kdo plug, kdo zaboj sladkorja, vrečo moke itd. Vredni so vsi dobitki čez 12.000 Din, a samo 300 jih bo tako srečnih, da bodo kaj zadel, vsi drugi pa bodo imeli to veselo zavest, da so za dobro stvar nekaj pripomogli.

Nekaj novic

(Dobrníč.)

Umrla je gospodična Pepca Isteničeva, učiteljica v Dobrníču v nedeljo zjutraj, ko jo je rešilni avto peljal v bolnišnico v Ljubljano. Blag ji bodi spomin! — S šolo v Knežji vasi še vedno ni nič! — Zaradi županstva, ki ga mislijo ukiniti, ne bo šlo tako lahko, ker se bomo branili do zadnjega, kajti to bi bilo jako težavno za ljudi zaradi krajevnih razmer! — Letina se nam obeta precej lepa, ako se nam pozneje v letu ne bo kaj poka-

mila. Res prav lepo je sedaj, ko vse tako bujno raste, ko je preje že malo zamudilo zaradi dolge zime. Sadno drevje je v cvetju, kakor da bi bilo pobeljeno s snegom. — Ljudje so razmeroma dosti zdravi, tako da zdravniki nimajo dosti posla z njimi!

Znamenit kip. (Brusnice.)

Kakor je znano, je stala pred več kot sto leti na Gorjancih, na sedanjem Trdinovem vrhu, cerkev sv. Jere, od katere je še danes nekaj zidu ohranjenega. Kip od sv. Jere se je pa ohranil še do danes pri Martinu Ambrožiču, posestniku v Zerjavini pri Brusnicah. Prinesel ga je pred 90.—95. leti Jurij Ambrožič iz Gorjancev domov, ko se tilotapil tobak na Kranjsko. Za omenjeni kip sv. Jere se pa sedaj jako zanimajo št. Jernejci, da bi ga dali popraviti in da bi ga postavili v cerkev sv. Nikolaja na Gorjancih. Martin Ambrožič pravi, da kipa ne da drugam, kakor če bi se delala na Trdinovem vrhu kapela, kot se že dalj časa govori. Torej, ako se res zanimate tudi Novomeščani oz. novomeška podružnica »Slov. plan. društva« za kapelo na najvišji točki Gorjancev, se zglaste pri Martinu Ambrožiču, Zerjavini št. 2, kateri bo kip sv. Jere radevolje odstopil proti primerni nagradi, ozir, se zglaste v Brusnicah v gostilni »Hudokline«, kateri vam bo pot pokazal do zgoraj omenjenega.

Kako je bilo na Stopnem (Škofijan pri Mokronogu)

Lep dan je na Vaebohod privabil mnogo ljudstva na Stopnem, kjer so dekliske Marijine družbe zgornjega dela leskovaške dekanije imele svoje zborovanje. Ker je romarska cerkev za take prireditve premajhna, se je zborovanje vršilo na prostem. Prvi govor in sv. maša je imel g. dr. Tomaž Klinar, stolni župnik v Ljubljani in arhidijakon naše dekanije. Lepa je bila njegova beseda. Tudi drugi govornik, g. svetnik Zust, župnik iz Cerkelj je lepo govoril o katoliški akciji. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje, ki se je prav dobro obneslo. Lepa prireditev je bila zaključena z litanijami Matere božje, pri katerih so tudi odpevala vsa dekleta. Veselo razpoloženje pri razhodu je bilo znamenje, da je bila prireditev potrebna. Vsa dekleta so bila prepričana, da je na Stopnem padalo le dobro seme v njihove duše. Bog daj, da bi vsako zrno vzkliko v lepo rast.

Prosveta (Dolenja vas.)

Zadnjič smo poročali o prosvetnem delu pri nas. Ne smemo pa zamolčati lepega dneva, ki ga nam je prosvetno društvo pripravilo z igro: »Dekle z biseri!« Igra zahteva spretnih igralcev in dobriga odra. Oboje se je posrečilo. Pozimi smo sponili oder, naši fantje in dekleta so pa nas tako spretno prestavili v stare rimske čase, da so se tudi okolišani, ki so nas obiskali, zelo pohvalno izrazili. Predvsem nam je ugajal spretni nastop glavne igralkice Angele Kromar, ki je prav srečno obvladala svojo vlogo. Le kmalu zopet kaj lepega!

Novice (Dolenja vas.)

V noči od 8. t. m. je izbruhnil požar sredi Prigorice. Silen strah se je polotil vaščanov, ker je grozni ogenj pred štirimi leti, ko je bilo pogorelo pol vasi, še v spominu. Sedaj je bila spet nevarnost, ker se je vžgal skedenj, stoječ sredi drugih poslopij. Zgorela sta dva skednja. Prijemale so se že sosedne strehe, a domača motorka je pravčasno lokalizirala ogenj. Prišlo je tudi na pomoč društvo iz Nemške vasi. Vsa sreča je bila, da ni bilo sapa na vas, ogorki slame in nastilja pa so padali že na dnevne skednje. Malokatera vas je tako nesrečna glede ognja kot naša Prigorica. Da bi bilo vsaj zdaj odpravljeno za dolgo dolgo vrsto let. — Občni zbor Živinorejske zadruga, ki se je vršil prejšnjo nedeljo, je nam odkril kaj lepo koristno delovanje naše zadruga. Ustanovitelj našel g. Škulj je v svojem poročilu razvil sliko dosedanjega delovanja in nam dal prekoristnih navodil za gospodarstvo naše doline. Kar tiče oskrbe plemenske živine, je zadruga vedno skrbela za dobro žival. Sedaj ima zadruga dva čistokrvna montafonca in enako je oskrbljeno za prašičerejo. Zavarovalnica posluje v veliko zadovoljstvo članov in privablja vedno nove ude. V veliko korist pa je mlekarica v Kočevju in Delavska kuhinja, kamor dovažata zadruga dnevno mlečne produkte in živila naših zadrugarjev. Bilanca je pokazala, da je za-

druga v enem letu razdelila članom 112.000 Din predvsem za mleko. Načelnik nam je slikal svoje nadaljnje delo v tem pogledu, ki se v kratkem začne v veliko večji meri kot doslej. Začeli smo tudi z rodovnikom, ki ga I. K. lepo oskrbuje z možno kontrolo vred. Število članov gre že proti 90, brez agitacije, kar delo samo priporoča.

Zaključek gospodinjске nadaljevalne šole. (Log pri Brezovici.)

Pred dvema letoma smo postavili krasno šolsko poslopje, ki ima za nadaljnjo gospodinj-sko izobrazbo v kletnih prostorih tudi lepo kuhinjo s potrebnimi prostori. Dne 14. t. m. smo imeli zaključno slavnost prve šestmesečne gospodinjске nadaljevalne šole, ki jo je redno obiskovalo deset deklet. Šola je vodila učiteljica Mar. Pleškova z Vrhnike. Izobren obed in javna preizkušnja sta pokazali krasno uspele, h katerim je častital po lepem govoru g. učiteljice okr. šolski nadzornik Strukelj in g. Kremžar, urednik »Slovenca«, Gdč. Pleškova je v svojem govoru podčrtavala ukaželjnost deklet, ki so ji vestno sledile pri pouku ter kazale smisel za izobrazbo v vseh panogah gospodinjstva. Pri izpitu samem pa smo se na lastna ušesa prepričali, kako globoko je umevala učiteljica življenje kmetijske gospodinjke, ki mora poznati higijeno stanovanja, hrane; negovanje otrok, bolnikov itd. Urednik Kremžar je imel lep govor, o življenju in trpljenju kmečke žene. Po lepi slavnosti so se vsi pričujoči slikali. Materam solobiskujočih deklet se je brala zadovoljnost z obraza nad uspehi svojih hčera. Daj Bog še več takih gospodinjških šol!

Kako je bilo ob birni? (Sv. Jošt pri Vrhniki.)

Dne 2. maja smo imeli pri nas sv. birno. Že 1. maja popoldne se je zbralo lepo število faranov in organizacij k sprejemu g. knezskofa. V imenu župnije je prevziščenega pozdravil g. župnik, v imenu občine g. župan Kogovšek, za Mar. družbo in cerkevne pevce Gdč. Malavšičeva, za Izobr. društvo g. Zokelj, za šolsko mladino pa dve deklici. Pri nadzorovanju šole in pregledu cerkve, pisarne in poslopij se je prevziščen prepričal o lepem redu, ki vlada povsod. Pridiga našega nadpastirja nam bo ostala vedno v živem spominu.

Velika efektna loterija (Vojnik.)

Ministrstvo je dovolilo Kmetijski podružnici v Vojniku efektno loterijo, katere žrebanje bo dne 6. septembra 1931. Izvoljen je bil poseben odbor, kateri bo vodi potek in žrebanje loterije. Dobitki bodo razni kmetijski stroji in orodje, kakor: veliki trijer, vreden 5000 Din, travniške brane, sadne in vinogradne škropilnice, sadni mlin, slamo-reznice, plugi, brzoklepalniki, radio aparati, kolo itd., skupaj nad 200 dobikov v vrednosti 40.000 dinarjev in se bodo večinoma vzeli iz skladišč Kmetijske družbe v Ljubljani. S pomočjo te loterije bo marsikdo prišel do potrebnega stroja ali orodja, zato hitite z naročilom srečk, katere stanejo samo 10 Din komad. Naročite jih lahko pri Kmetijski družbi v Ljubljani ali direktno pri podružnici v Vojniku. Ta tedaj bo začel odbor pošiljati srečke na razne cenj. naslove in prositi hitre rešitve, ker je čas do žrebanja za tako veliko delo kratek.

Nov zvon (Laško)

Podružnica sv. Mihaela nad Laškim je dobila nov zvon. Na binškoštni ponedeljek se vrši blagoslovitev istega. Tako bo imela ta cerkev 4 zvonove in sicer v enem zvoniku je stari veliki zvon, v drugem pa bodo trije zvonovi.

Belokranjski kotiček

Suhorski gospod znajo! V suhorski fari se je ugotovilo, da je neka zakonska dvojica neveljavno poročena. Vzela sta se v Ameriki, kjer se marsikaj narodi prenašeno in zato lahko tudi nepravilno in tako sta se vzela bratranec in sestrična, ne da bi kdo poprosil na škofijo za spregled zakonskega zadržka v krvnem sorodu. Ker je drugo koleno krvnega sorodstva razdiralen zadržek in je poroka neveljavna, ako poročena niata dobila spregleda, je bil tudi omenjeni zakon neveljavno sklenjen in zato moreta poročena iti naraven, če hočeta, ali pa morata sedaj prejeti za spregled zadržka in se šele potem veljavno poročiti. Suhorski gospod so

Pozor!

CENJENE NAROČNIKE, ki imajo iz kakršnega koli vzroka še kaj zastanka na naročnini za »Domoljuba« za prvo poletje tekočega leta, tem potom vljudno pa nujno opozarjamo, da se jim pošiljanje lista ustavi, ako takoj po prejemu te »Domoljubove« številke ne pošljejo zapadle naročnine. Število zamudnikov je letos sicer neprimerno manjše, kot druga leta ob tem času, toda zelo žal bi nam bilo za vsakega naročnika, ki bi odpadel na ta način.

po ugotovitvi navedenih dejstev zakon razglasi za neveljaven. Sedaj pa gre glas sedem fara na okrog: suhorski so nad škofom. Tega nobeden drug ne zna. Polni upanja hite od blizu in daleč skupaj taki, katere zakonski jarem tišči z upanjem, da za bodo suhorski razklenili. Suhorski gospod se pa samo nasmehejo in dajo koristen dober nauk. Ljudje si pa vendarle pripovedujejo: suhorski gospod pa le znajo!

Z avtom na Krašnji vrh. Bilo je bolj za šala, pa je vendarle bilo tudi zares, ko je 9. maja vrela tja gori pod Radovico in še naprej gori čez tih korenine in groblje in v strmine, v katerih se vol in gnojni koš človeku smilila. Ljudje kar verjeti niso mogli, da bi res avto šel na Krašnji vrh, zato so vse delo popustili in radevedno gledali, ali bo uspelo ali ne. Pa jo je le pribumel prav do vrha s svojim Fordom ključavničar in avtoizvošček Fister iz Metlike. Šlo je popolnoma brez nesreče, vozila sta se dva. Četudi je bilo za stavo, pa je vendarle res, da je bil avto na Krašnjem vrhu. Le nazaj grede se je primerila ena malenkostna izgoda.

Na binškoštni ponedeljek v Podzemelj. To pot bomo rekli, da pa velja samo za dekleta! Ta dan je namreč določen kot skupen dekanijski shod za vse dekliske Marijine družbe. Dekleta se zbrav ob trifretu na 9 pri križu na cesti, od koder bo slovesen sprevod v cerkev. Tu bo imel govor g. prior Učak, nato bo slovesna sv. maša. Popoldne bo zborovanje in slovesne litanije. Nelejte se po priča skozi tista, ki si bo s seboj jesti prinesla, dobite se bo pa tudi tam lahko za potrebo. Ta shod naj bo družinska peč, kamor se naj pridejo ogreti vse Marijine hčere, tudi one, katerim pri sreči še bolj hladno postaja.

Lokviška prosveta je priredila za svoja dekleta gospodinjjski tečaj, ki ga vodita domaći dekleti Klemenčičeva in Pezdričeva. Tečaj je primeren dobro obiskan. Tudi sicer se opaža v lokviški prosveti precejšnja delavnost.

Kaj pa pomlad? Toliko cvetja ni bilo kmalu kdaj kot letos. Vse ozračje je bilo opojno prijetnega vonja. Sliv letos bolj malo obeta, trta kaže dobro, ne pa najboljša. Trava je zrastle že za kosa, rž ima že 14 dni klas. Pravijo, da je po dravski banovini za dva tedna kasneje. Pomlad je zamudila za kakih 14 dni, kar se najbolj pozna v gorah.

Učitelji odhajajo. Te dni se je poslovila iz Drašič gospodična Korenova in odšla na meščansko šolo v Brežice. Bila je šest let na dedanjam mestu kot dobra vzgojiteljica. Narodu je skušala pomagati tudi z gospodinjjskim poukom za večja dekleta. Tudi prosvetno društvo v Metliki jo bo pogrešilo kot svojo skrbno in spretno knjižničarko. — Iz Metlike pa je odšel g. učitelj A. D. Zajc na bolezenski dopust. V svojem razredu je bil kot dober učitelj tako priljubljen, da so kar vsi otroci jokali, ko se je poslavljaj in ga prosili, naj se vrne, če ozdravi. Slovenski učitelji odhajajo, za naprej se pa ne ve, če ne bodo hrvaške utme moli prišlo v nadomestek.

Iz Radovice

Umrl je Anton Matko, mizarski mojster, svoj čas tudi cerkovnik. Bil je priden, skromen in podjeten. Vse ga je rado imelo. Bog daj pokoj njegovi duši. — V prvi polovici maja smo, in že smo imeli dvakrat točo. Bog nas varuj slabega vremena. — Dne 14. t. m. nas varuj slabega vremena. — Dne 14. t. m. ob 10 zvečer smo imeli pa ogenj. Pogorela je nova hiša krojškemu mojstru Francu Stanjubarju. Kako se je užgalo, se ne ve. Opazil se je pa nered pri gašenju.

Pravni nasveti

Drevje ob cesti. A. C. D. Če vise veje vašega drevja na cesto, jih da lahko cestna uprava obreže. V koliko boste morali posekati drevje ob cesti, bo določila cestna uprava. Njenemu nalogu se boste pa morali pokoriti. Če se cesta širi, je to vendar v interesu vseh. Poznamo slučaje, kjer so se ceste s odraščanjem od obeh strani zožile. Če v takem slučaju cestna uprava postavi ceste zopet v prejšnje stanje, se lastnikom obcestnih zemljišč pač ne godi nobena krivica.

Kuluk. B. F. P. O kuluku smo že toliko pisali, da ne moremo neprestano ponavljati istih stvari. Če mislite, da so vam določili preveč dni dela, pojdite k županstvu in naj vam razložijo, koliko dni boste morali delati na podlagi davka, ki ga plačujete. Tabela, po kateri boste izračunali, koliko znaša pri vas enota, najdete v § 40 zakona, ki je objavljen v Uradnem listu št. 60 z 10. junija 1929. Uradni list mora pa imeti vsako županstvo. Ko boste izračunali enoto dela, boste pomnožili to enoto s številom 3. Ban dravske banovine je namreč določil za leto 1930 in 1931 skupaj tri enote dela. N. pr.: Če plačate do 200 Din direktnega davka znaša ena enota 1 dan dela za občinske in 1 dan dela za banovinske ceste. Tri enote znašajo 3 dni za občinske in 3 dni za banovinske ceste pri svedeni davčni osnovi.

Le davkoplačevalci so zavezani ljudskega dela. Obveznost ljudskega dela zadene izključno le osebe, ki plačujejo katerikoli direktni davek, kolikor niso po zakonu oproščene. Če je županstvo vpisalo v seznam tudi sinove in hlapce, ki ne plačujejo nobenih davkov, je to napačno in zahtevajo, da jih črta.

Plačevanje bolniških stroškov v umobolnici. P. S. B. Umobolnega sina bi radi oddali v umobolnico in vprašate, če ga sprejme umobolnica brezplačno. — Bolnične stroške morajo plačati bolniki sami ali drugi, ki so po zakonu za to zavezani, razen če pristojna občina potrdi, okrajno načelstvo pa overovi, da ne morejo plačati bolniških stroškov. Če torej sin ničesar nima, bodo morali plačevati umobolnico starši. Ako pa tega tudi starši ne zmorejo, se plačajo bolnične pristojbine v umobolnici iz državnih sredstev.

2. R. K. Vsako leto so sprejeli dekleta in žante v službo za razna gozdna dela, letos pa pravijo, da sprejmejo le nekatere ne pa tudi dru-

gih, od katerih zahtevajo še posebne pogoje. Ali je to prav? — Gozdne uprave pač ne morete prisiliti, koga naj sprejme v službo in koga ne. Če je več enako sposobnih prosilcev na razpolago, tedaj gozdne uprave lahko izbira po svojem predvarju. V nobenem zakonu pa ni določeno, da bi mogli dobiti službo samo oni, ki imajo tiste pogoje, ki jih zahteva gozdni čuvaj in ki ste jih navedli v dopisu.

Prošnja za sprejem k finančni kontroli. A. K. S. Prošnja naslovljena na finančno direkcijo dravske banovine. Točna navodila, kaj je treba prošnji priložiti boste zvedeli pri Vašem oddelku za finančno kontrolo.

Pridobnina. F. K. J. V svoji rokodelski obrti ste imeli do letos enega pomočnika, letos pa nimate nobenega. V letošnji davčni prijavi ste pa navedli enega pomočnika. Ali morete prositi za znižanje davka, ker nimate pomočnika. — Pridobninski davek se odmerja na podlagi enoletnega čistega dohodka, ki ste ga imeli v poslovnem letu, minulem pred davčnim letom. Če ste torej letos odkrtili enega pomočnika oziroma imate manj dohodkov, boste to navedli v prijavi za prihodnje davčno leto. Če se vam pa zdi odmera pridobnine previsoka, morete vložiti pritožbo tekom 30 dni po prejemu plačilnega naloga pri davčni upravi, ki je odmero izvršila. Pritožbo je kolekovati s kolekom za 20 Din. Vam in vsem davkoplačevalcem pripravljamo, da si nabavite knjižico »Kako si sam izračunam davek«, ki jo je izdala Kmetijska zveza. V tej knjižici najdete v kratki in lahko razumljivi obliki potrebna pojasnila o davkih.

Vknjižen prevzitek. D. M. S. Pred 10 leti ste izročili svoje posestvo bremen prosto svojemu nasledniku, sebi pa zgovorili primeren prevzitek, ki je bil vknjižen na celem posestvu na prvem mestu. Prevzemnik pa je začel odprodajati razne parcele in skedenj; ni dajal prevzitka in odšel v Ameriko. Radi Vašega prevzitka je bilo prodano še ostalo posestvo, ki ste ga sami kupili, ker ni bilo kupec. Vprašate, če so kupci posameznih parcel dolžni dati Vam odškodnino za prevzitek. — Za Vaš prevzitek je jamčil prevzemnik osebno in s celim posestvom na katerega ste dali prevzitek vknjižiti. Posamezne parcele, ki jih je prevzemnik pod roko odprodal, so bile obremenjene z Vašim prevzikom. Pravico imate od kupecov teh obremenjenih parcel zahtevati prevzitek in Vam ti kupci jamčijo le s kupljenimi parcelami za vžitek. Če pa za kritje prevzitka poženete te parcele na dražbo,

se bo izkupitkom kril prevzitek, izdražitelj parcel pa bodo kupili parcele prosto bremen in bo s tem Vaš prevzitek prenehal.

Dedščina. V. H. S. Imeli ste sestro v Ameriki, ki je bila bogata ter Vas je podpirala. Sedaj pa je na pljučnici umrla in po oporoki je zapuščila vse možu, Vam pa nič. Na podlagi te oporoke je dal mož pok. sestro prepisati na sebe tudi hišo, ki jo je imela v domačem kraju. Vprašate, če bi se dalo ovreči ta oporoka. — Le otroci, oziroma starši imajo pravico zahtevati svoj nujni delež, tudi če so izpuščeni iz oporoke. Samo vsled dejstva, da Vas je sestra v življenju podpirala, sedaj pa Vas v oporoki prezrla, ne boste mogli ovreči testamenta. Dokazati bi morali, da je oporoka potvorbena ali drugače neveljavna, za kar pa nimate nikake opore.

Važne in nepopravljive posledice vsled zamude. S. F. Z. Ženo ste bili toženi na plačilo vina, ki ga je žena prodajala v svoji gostilni. K obravnavi pa niste šli, ker ste bili mnenja, da Vas to nič ne briga, ker je itak žena sama vodila gostilno. Sedaj ko ste bili že pravomočno obsojeni in Vas rubijo, vprašate, ali imate pravico do obnove. — Po toči ne pomagaj zvoniti. Ko ste prešli tožbo in poziv k razpravi, je bila Vaša dolžnost, da se osebno točno ob uri in dnevu zglasite pri sodišču. Tam bi morali povedati, zakaj niste plačnik za vino. Na vabilu je bil tudi natiskan pouk, da bo namreč sodišče smatralo vse navedbe tožbe za resnične, če ne pridete k razpravi. Ker Vas ni bilo, je moralo sodišče po predlogu tožnika izreči zoper Vas zamudno sodbo. Ta je postala pravomočna in zoper to nimate nobene obnove.

Rok za obnovitev tožbe. S. F. Zgubili ste pravdo in bili obsojeni v plačilo blaga, ki da so ga otroci jemali na Vaš račun. Danes pa lahko dokazate, da to ni bilo res. Ali je dopustna obnova razprave? — Navesti morate, kdaj ste bili obsojeni, kdaj ste zaznali za nove dokaze in kakšne dokaze imate za to, da ni resnično to, kar je sodba ugotovila. Od dneva, od kar ste zaznali za nove dokazila, pa mora biti obnovitvena tožba pri sodišču vložena tekom enega meseca, drugače se ka zakasnela od sodišča zavrne.

Današnji svet potrebuje več poštenosti, več ljubezni in manj takih ljudi, ki radi žive na stroške svojega bližnjega.

12

RAZNO

Muhast kravji rep. Da oi odvadil kravo mahati med molžno z repom, ji je neki J. Horsfall privzal na rep koe opeke. Krava pa je otepala z repom slejkoprej, le s tem razločkom, da je prej odarila Horsfalla samo z repom, dočim mu je zdaj prisolila zausnico z opeko, in sicer tako brezobzirno, da se je fant onesvestil. Ko pa je prišel zopet k sebi, je bilo njegovo prvo delo, da je tpeko odvezal.

Celo generala je poglednik. Cela Nemčija se smeje na račun bivšega generala Ludendorffa, iz katerega je pred par leti prevežani slepar znal izvaljati velike vsote denarja in sicer na ta način, ki je skoraj neverjeten v 20. stoletju. Ta preklani mož je Franc Tauend, ki se nahaja zdaj v zaporu kot slepar in poverjalček. Ludendorffa je znal prestopiti, da je takozvani alkemist, to je kemik, ki zna iz drugih kovin delati zlato. General mu je verjel in napravil v letu 1925. z njim pogodbo, da bo delal za državo zlato. Ta pogodba

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško episal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

Mater je silno bolela glava in je bila v postelji. Mina je sedela pri njej, ji dajala baldrijanovega čaja in mrzle obkladke. Nato je spet tiho sedela in držala trpečo mater za roko.

»Ali je bilo dosti denarja v skrinji?« je vprašala mati.

»Ne. Predvčerajšnjim ga je bilo dosti — vsa kupnina za vola in dvoje prašičev in vsi prihranki tega četrletja. A včeraj sem poplačala dolgove v gostilnah in vse drugo, česar ne potrebujemo, sem danes naložila v banki. Točno tisoč dinarjev je še bilo.«

»Ali si kaj slutila, Mina?«

»Sem.«

»O Bog — Bog — tat!«

Mina je položila svojo hladno roko na drgetajočo glavo matere in jo prosila, naj nikar več ne govori o tem in naj se pomiri, da bo malo počivala. Mati je umolknila, od utrujenosti je bila tiha. Nato pa je odprla oči in vprašala:

»Mina, v skrinji je bil tudi tvoj zlati križec in zapestnica. Ali je tudi to pobral?«

Mina je nekaj pomišljala, potem je dejala:

»Tudi križec in zapestnico je vzel. A za to ne bo dosti dobil in meni ni za nakit. Bojim se, da bo kmalu nazaj.«

Mati je skoraj četrt ure pretakala solze v blazino. Nato je dejala:

»Mina, upam, da se kmalu povrne ali se vsaj oglasi! Strašno je materi, če ne ve, kje je njen otrok.« Na to Mina ni odgovorila.

6.

V vasi so bile tri krčme. Največja je bila zraven cerkve, kot je sploh navada, da si stari poganski bog razuzdanosti zmeraj postavi svoj veselil šotor zraven resne hiše krščanskega Boga, kakor tudi bog trgovine, Merkur, prav tam svoje pisano sejmišče. Debeli krčmar se je razgledoval po svojem pozorišču. Vse je bilo v redu. Pod so bili v soboto zvečer lepo poribali in potresli s peskom. Klopi in mize so bile pobrisane, frakeljni in silca so stala lepo v vrsti, muholovke so bile sveže, kazalci ure pomaknjeni za dvajset minut nazaj, v kuhinji je čakalo petdeset parov klobasic svojih odjemalcev. Sodček piva pa bo nastavil takrat, ko bodo tam v cerkvi zapeli Dona nobis pacem. Potem bo maša minula in ljudje bodo prišli.

Se nekaj časa je trajalo sveto opravilo. Krčmar je ogledoval neko podobo, ki je visela na steni. Ondi je bila naslikana rdeča roža in krog rože je stalo v modrih črkah: »Roža cvete, trn bôde; kdor precej plača, ne pozabi časa.« Ta pesniški opomin je zmeraj visel pivcem pred nosom. Kdor ni imel denarja, pa kljub temu ni plačal. Lojze Boštjan je imel dva tisoč pet sto dinarjev dolga v krčmi. Zdaj je bilo vse plačano, kar pa krčmarja ni prav nič veselilo. Boštjanova Mina je bila nenadoma pri njem z denarjem in mu je napravila tako pridigo, kakršne ni zmozel niti župnik na Silvestrov večer. Zagovarjal se je in dejal, da nudi kot dober krčmar gostom vse to, kar naročijo. Nikomur ničesar ne vsiljuje, vendar mora upoštevati želje gostov. Pa je še in še drežnjala vanj. Le kaj si takole punče upa vpriči častivrednega moža! Slednjč je bila

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Opazoval sem njegovo postavo, ko sem dirjal ob njegovi strani in sem skušal doznati, ali je kakva zveza med njegovo postavo in med opisi, ki sem jih bral v raznih knjigah o zločincih, kjer je bilo vse razloženo, kako se že na zunaj vidi in lahko spozna, če je človek zločinec.

Njegovo telo je bilo za šibke noge skoraj premočno, roke zelo razvite in vnaprej stoječa spodnja čeljust mu je dajala trdosrčen izraz. Premočno razvita spodnja čeljust je vedno znak zločinske, pokvarjene narave. Palec na roki je imel zelo dolg in debel, zdelo se je, da ga vedno skuša skrivati.

Seveda, z gotovostjo nisem mogel iz vsega tega nič uganiti.

Potem sem premišljal o očinovi rodbini. V njej je bilo precej nevarnih ljudi. Njegov stric se je ustrelil; brat se je utopil, ko je zapil vse premoženje. Bil je zaprt in je pobegnil. Neko prokletstvo je viselo nad vsa družino.

Tako sva jahala drug ob drugem molče, vsak v svojih temnih mislih.

Včasih sva se po sprehodu vrnila na njegovo stanovanje. — Med pogovori sem ga vedno pazorno opazoval in sem se čudil, kako je znal samega sebe obvladati. Včasih mi je ta njegova sposobnost bila trn v peti, zato ker sam nisem znal in mogel prikriti niti ene misli in čustva. Zdaj se mi je vse to zdelo zanimivo.

O sebi ni hotel nikdar ničesar razodeti. Molčal je celo o najboljših navadnih stvareh, ki so se likale njega in matere. Nikdar ni povedal, pri kom je bil na obisku, ne koga je srečal, ne kaj je bral, ne kake načrte ima. Najbrž je imel pred seboj vse daljše posledice, ki bi jih mogla povzročiti najmanjša njegova beseda.

Po vseh teh opazovanjih sem prišel do zaključka, da je o čim zelo nevaren človek.

Polagoma sem odkril še marsikaj zanimivih reči. Zelo natančno je na primer poznal vse, kar se je tikal sodnega zdravništva. Tisto zimo je bila pred porotniki neka velika razprava. Ko smo se nekoč pogovarjali v družbi o njej, mu je kar na lepem ušlo iz ust in je povedal dan pred meseci,

ko so prijeli glavnega morilca, nekoga doktorja. Sel sem nalašč gledati v koledar; njemalo se je!

Kako se je moral ta človek baviti z vsemi temi stvarmi. Začel sem verjeti doktorju Masolu, ki je pravil, da zločinci sili vesti, da se neprestano vrata na kraj, kjer je moril, da prihajajo morilci in murtašnice, da vidijo murta trupla svojih žrtev, da iščejo ljudi, o katerih sumajo, da kaj vedo, da natančno prebirajo časnike, kjer pišejo o njihovih zločinah, da prav tako skrbno zasledujejo razprave o vseh podobnih grozodejstvih.

Včasih se je o čim pogrezal v molke, iz katerega ga nobena stvar ni mogla dvigniti in je kadil, kadil. Cigaro za cigaro, čeprav mu je zdravnik prepovedal. Brez presledka. Ponoči je jemal omamljive strupe.

Bog ve, kakšno je bilo trpljenje, figar glas je hotel na ta način utešiti.

Spet drugič je bil popolnoma brezbržen in truden kakor človek, ki je že prav na koncu. Dva-krat ali trikrat sem ga presenetil v polmraku. Tako se je potopil v svojo trdnost, da v resnici ni opazil, da sem prišel, sedel predenj in ga gledal ne da bi mu rekel besedo.

Prijela me je skušnjava, da bi mu zavpil: »Priznaj že vendar! In ne bi bil presenečen, če bi bil tedaj izustil skrivnost in mi odgovoril: »Res je!«

In vendar sem dvomil, ali je kriv ali ni. Kadar se je prebudil iz takega molka, je vedno začel govoriti o materi in na ta način vedno znova klical njeno podobo med nju.

Zakaj to?

Ali je govoril tako nežno o njej zato, ker je bil bolan in je čutil, da je jo moral kmalu za vedno zapustiti? Ali se je hotel s tem braniti proti meni, ker je vedel, kako sem občutljiv na tej stvari? Ali se je samo poniževal, da bi ji prihranil strašno spoznanje in žalost?

Kakor je bil nasilne narave, bi ne bil zlepa mogel prenašati, da sem ga drzno opazoval, da sem v svojih besedah ostro namigaval na nekaj strašnega. Ne bi prenašal moje navzočnosti, če bi ne bil hotel na vsak način prihraniti materi mučen prizor, ki bi se razvil med nama, dasi bi tak prizor še ne bil nikarkršen dokaz, da je on res česa kriv. Najši je trpel najhujše muke, kot pa da bi materi pripravil en sam grenak hip. Zato, ker jo je ljubil.

Res je ljubil. To moram priznati, čeprav mi je težko in zoprno. Zato sem vkljub sovražstvu ra-

zumel, da morava biti kljub mršnjam složna v eni stvari: da me bova razrušila sreča tega bitja, ki je bilo obema tako drago.

Ljubil je je...

Zaradi nje je dvignil roko na nekoga drugega, zaradi nje je pretil tujo kri in ona je morala biti vzrok njegove pogube, ona, ki je sedela med nama in gledala ob a z isto neznostjo, z istim nasmehom.

Ce bi ne bila mati mislila, da sva se z očinom sprizajnila in da se imava rada, bi mi ne bila nikdar povedala tega kar mi je, nikdar bi ne bil vedel tega, kar vem in kar je tako nezadno končalo ta tibi boj med nama.

Ali je to roka previdnosti, da mora v življenju vedno tako priti? Je red v vsem človeškem dejanju in nehanju in tisti, ki je dal ta red, skrbi, da se vse zopet izravna kar je krivega.

Kadar premišljam, da mi je ta žena, ki je je on tako ljubil, da mi je prav in žena dala poslednji in najmočnejši dokaz, ki ga nisem pričakoval, in mi vse razjasnila, da nisem mogel več odlašati, me popade strah, da je mene izbrala usoda za svoje orodje.

Groza me je, zakaj tudi moje roke so omadeževane s krvjo, in hkratu me tolaži to, da nisem bil nič drugega kot roka za delo, ki se me ni bilo mogoče izogniti, da sem bil samo posredni suženj nevidnega gospodarja.

Uboga mati! Ce bi bila vedela! Tudi ti si bila mučilno orodje usode, a slepo orodje, kakr mož, ki seže in se ničesar ne zaveda.

Jaz pa sem vse videl, vedel, hotel.

Blizu se prizor, ki bo končal najnovejši in zadnje dejanje žalostre mojega življenja. Duh mi je neodločen, ne morem več pisati...

A dal sem besedo, da bom povedal vse in nadaljeval bom.

Da, jaz sem storil strašno dejanje, s to roko, ki drži sedaj pero. Na teh prstih lepi neizbrisli, krvav madež.

XIV.

Šest mesecev po tetini smrti, v začetku prvega dne, ko sem se vrnil v svojo sobo, poln smetleja, sem bil z očinom še vedno na isti točki kot nitičnj, ki mi jih je vzbudilo branje pisem.

Ne vem, če bi bil nadaljeval ta čudni, brezuspešni boj. Nisem pričakoval, da bi se dala h skrivnost kdaj razjasniti in sem se pogrezal vedno bolj v topo leno žalost.

že tako glasna, da je prišla še krčmarica in vprašala, kaj da je vendar.

Nato je Mina vso pridigo še enkrat ponovila in dodala ženi: »Otroke imate; želim, da vam Bog ne kaznuje vaših otrok zaradi grehov vašega moža in ne dopusti, da bi se eden vaših tako izpridil, kot se je naš Lojze pri vase!«

Pa takale! Rajši bi krčmar poslušal celo postno pridigo ali na Silvestrovo, kakor pa da bi prišel še enkrat njej v roke. Pri pridigah v cerkvi, ki so šle krčmarju močno na živce, vendar ni nihče naravnost na človeka kazal in mu prav pod nos take zabrusil, kakršne si je drznila ta punčara.

Najhujše je bilo pa to, da mu je odzrla najboljšega odjemalca. Da ne bo nikoli več plačala kakega dolga! No, bomo videli! Če bo prišel birič, ki grozi, da bo Lojzeu zarubil pražnjo obleko, zimsko suknjo in uro, bodo Boštjanovi že radi plačali. Saj se sicer niti na casto ne bi upali.

Roža cvete,
trn bode...

Tu je zbedel trn! Ljudi pa še zdaj ni. Zupnik je spet predolgo pridigal. Dolge pridige krčmarju zmeraj škodujejo, ker hoče biti za kosilo vsak že doma. Bomo pa uro pomeknili še za deset minut nazaj.

Dolgočasno je bilo. Krčmar si je ogledoval neko drugo podobo na steni: »Stopinje življenja.« Naslikane so bile stopnice navzgor in navzdol. Na vsaki stopnici je stal človek: »10 let, otrok.« — »20 let, mladenič.« — »30 let, mož.« — »40 let, najboljši.« — »50 let, tišina.« — »60 let, staromo se.« — »70 let, starček.« — »80 let, bel ko sneg.« — »90 let, otrokom v posmeh.« — »100 let, milost pri Bogu.« — On jih je imel podeset. — TIŠINA! — Ze razpada! A pivo je še dišalo, življenje je še dišalo. Za padesetletnico

je prejel razglednico brez podpisa. Tam je bilo zapisano: »Kdor se nič ne izučil, pijačo toči.« To je napisal kak nevoščljivec. Dosti je dosegel. Njegov brat, ravnatelj gimnazije, ki je imel šest otrok, si mora krog božiča zmeraj spodobiti denar pri njem. Pa je brat vendar taka velika živina! Še s sodnim svetnikom se tika.

Boštjanova Mina mu je zagrozila, da bo šla k sodnemu svetniku in naj razglasi njenega brata za pijanca. Če ne bo Lojze drugačen — njej je vseeno! Taka je! Da sodni svetnik že ve, kaj se zgodi s takim krčmarjem, ki da človeku, ki je znan pijanec, en sam kozarec pijače. Mu bo že brata izrgala iz krempljev, pa naj velja, kar hoče!

Tak ta punca je bila prava sirovina. Z njo ni bilo varno češnje zobati. Lepa reč, če bi nekoč prišel sodni svetnik h gimnazijskemu ravnatelju, rekoč: »Dragi moj, žal mi je, a tvojemu bratu sem moral ukiniti gostilničarsko koncesijo.« Nak, rajši naj Boštjanov Lojze ne pride več! Pa saj ga že pet dni ne vidim. Le kod hodi? Se da ustrahovati od Mine? Božja služba je minila. Zdaj pa le! Krčmar je nastavil ogromen sod piva, ga združil z aparatom za ogljikovo kislino, si obrisal roke in zadovoljno dejal: »Narédic! Čez deset minut je bila velika soba polna moških.

Tistim, ki so bili najbolj daleč od doma in bi bili upravičeni malo otečati se, se je najbolj mudilo. Nagloma so spravili vase par klobasic in čašo piva in odšli po svojih potih. Nekateri so imeli več ko uro hoje navkreber in navzdol. Najdelj so ostali tisti, ki so bili najbolj blizu doma. Niso bili sicer potrebni okrepčila, a imeli so dovolj časa. In kdor ima dovolj časa, ima tudi vzrok za pitje.

je bila za Tausenda v resnici zlata jama, kajti prisepiril si je z njo toliko denarja, da lastje zdi dva gradova. Pred sodiščem je nastopilo proti njemu še več drugih osterparjenih prič.

Kaj vse vidijo otroci v kinu. Na Češkem so te dni razpravljali v parlamentu o novem kazenskem zakonu za mlade ljudi. Za besedo se je oglašal tudi duhovnik in poslanec Stašek, član českoslovaške ljudske stranke. Ta je govoril največ o slabih posledicah kina na mlade ljudi. Iz švicarske statistike je povedal te-le številke: Na 95 srednjih šolah v Švici študira okoli 3800 učencev, od teh pa jih 2450 redno obiskuje kino. V enem samem letu pa so ti otroci videli na platnu: 1114 krvavih pretepov, 1286 rodbinskih preprirov, 350 slušajev najbolj divje pijanosti, 120 preustev, 10.515 ropov, 1179 tatvin, 1071 požigov, 765 samomorov in 1225 policijskih zgozd. To, kar gledajo otroci v švicarskih kinematografih na platnu, to gledajo tudi pri nas. Kultura!

Največja vrljnost. — Kdo je najbolj vrljen na svetu? — Zivnozdravnik, ki »pozdravi« govedo.

Tedaj pa je prišel tudi razgovor z materjo, lako strašen, da mi še danes srce zastaja, če se ga spominam.

Pisal sem že v dnevnik, ki so se mi neizbrisno utisnili v spomin. Eden v vrsti teh dni je tudi 23. maj 1897.

Očim je vprav nameraval odpotovati v Vislji, ko ga je pogrnubil nov napad jetrne bolezni. To je bil od januarja prvi napad. Na predvečer tistega razgovora.

Imel sem zavest, da nisem prav nič kriv tega napada, vsaj ne naravnost in nepovedno. Borba, ki sva jo borila med seboj, se je vršila brez priti in brez besed. Ves ta čas se mi zgodilo med nama nič novega. To nenadno poslabšanje bolezni je bilo samo posledica naravnega razvoja in poteka.

Natančno se še spominjam, kaj sem mislil 23. maja ob 5 uri popoldne, ko sem šel po stopnicah proti očimovemu stanovanju. Želel sem, da bi od matere slišal, da je očimu že bolje, ker je ta stvar mater že ves teden zelo razburjala. Bal sem se ločitve, če bi res odpotovala z očimom na morje. Bil sem že truden in ves uničen od svoje bolezni. Živci so mi bili skrajno razburjeni in ponoči nisem mogel zaspati brez omamljivih sredstev, kot jih je uporabljal očim. Ponoči se mi je sanjalo, da sem se izprehajal po ulicah z očetom, čeprav sem vedel in čutil, da je mrtev... Sen se je prevrgel in nahajal sem se v neki ulici polni ljudi. Gledal sem neko izložbo. Nenadno sem zašel ta seboj korake. Bil je gospod Termond, očim. Nisem ga videl, a sem bil trdno prepričan, da je on. Hotel sem bežati, — a noge so mi bile težke kakor svince, hotel sem se obrniti — a vrat mi je ostal trd. Korak se je bližal. Sovražnik je bil za menoj. Čutil sem njegov dih. Vedel sem, da me bo ubil. Dal mi je roko pod ramo. Videl sem njegovo pest, ki je držala nož. Nož je iskal moje srce. Reka je zabadala želzco potasi, potasi... in zbudil sem se potblazen.

Te strašne sanje so se v par tednih tolikokrat ponovile, da sem po njih štel dneve, ki so me ločili od očimovega odhoda. Upal sem, da me bo in oči od vsaj za nekaj časa pomiril in da mi ne bo njegova prisotnost živ očitek moje lenobe. Zato sem želel, da bi mu bilo bolje.

To sem premišljal po stopnicah. Sluga, ki mi je odprl vrata, je odgovoril, da je očimu že bolje in vstopil sem bolj veselo kot ponavadi v sobo, ki je čuvala zame toliko žalostnih spominov.

Mati je sedela pri malem pisalniku. Celo je opirala na levoico in z desnico je držala pero. Bila je tako zamišljena v pismo, da ni čula, kdaj sem vstopil.

Gledal sem jo dolgo, ne da bi premaknil oči z nje, tako me je prevzel pogled nanjo.

Obraz ji je bil žalosten. Zakaj neki? Saj je možu odlegla in ni imela razloga za žalost. Morja je slutila tisto strašno, kar je imelo priti, morda je uganila, kaj se je godilo zadnje mesece okrog nje v tej hiši. Ali se je gospod Termond odločil, da ji vse pove, zato, da bi jaz nehal s svojim zalezovanjem in napadi?

Ne, tega on ne bi mogel. Da bi ji on dejal: »Andrej suni, da sem dal umoriti njegovega očeta?«

Morda ji je zdravnik povedal o nevarnih znakih, ki se skrivajo za navideznim zboljšanjem očimove bolezni?

Kaj že je bil očim v snitni nevarnosti?

Ob tej misli me je prešinilo veselje, in za njim takoj žalost — veselje zato, ker bo izgini za vedno iz mojega življenja, žalost — ker bo odšel, ne da bi se jaz mogel maščevati. Želja po maščevanju je kljub obotavljanju v meni vedno bolj rasla. Žejen sem bil maščevanja, kakor je žejen pes vode, ko je ves dan letal pod vročim solncem.

Gledal sem mater in nisem umaknil pogleda. Nenadno je globoko vzdihnila. Rekla je čisto na glas: »Ah, moj Bog, kakšna bedate! Dvignila je obraz poln solz in me je zagledala.

Presenečena je hitro kriknila in približal sem se ji.

»Mama, ali ti je hudo — sem ji rekel, »kaj imaš?«

Glas se mi je tresel. Pokleknil sem pred njo, kakor v tistih časih, ko sem bil še majhen. Prijel sem jo za roko in ji jih pokrtil v poljub. Že to uro so moja usta zadela na zlati prstan, ki me je spominjal zveze s tistim človekom, ki sem ga sovražil.

A to me ni oviralo, da ji ne bi govoril po otroško.

»Zaupaj mi mama. Saj te imam rad, saj sem tvoj otrok.«

Sklonila je glavo; potem mi je dala znamenje, da ne more govoriti in je utonila v ihtenju.

»Ali sem jaz kaj kriv, mama?« sem jo vprašal.

Spet je sklonila glavo, a v drugo smer, da sem videl, da pravi ne. Potem me je pobožala po

laseh kot včasih in mi dejala z glasom, ki ga je dušilo ihtenje:

»Ti si tako dober do mene, Andrej!«
Te preproste, kratke besede so me zgrabile kakor roka za srce. Bilo je tako sladko čutili, da me ljubi. (Dalje.)

Radio

Radio-program od 21. do 28. maja.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 18.00 Salonski kvintet, 22.00 Čas, dnevne vesti. — Četrtek: 18.00 Plošče, 18.30 Gimnastične vaje, 19.00 Srbohrvaščina, 19.30 Vremenslovje, 20.00 Duševna vzgoja otroka, 20.30 Epizode Jezusovega življenja poje ga. Cirila Škerlj-Medvedova, 21.15 Vijolina solo, igra g. Honerlein, 22.00 Slovenske narodne pesmi s harmoniko, pojeta gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar, Harmoniko igra g. Stanko. — Petek, 22. maja: 19.00 Smernice sodobnega ljudskega teatra (Nemška zveza ljudskih odrov), 19.50 Francoščina, 20.00 Prenos javne produkcije gojencev konservatorija v počastitev 60 letnice Vitezslava Novaka, 21.30 Operne arije poje g. Jože Gostič, solist ljublj. opere. — Sobota, 23. maja: 19.00 O Krasu, 19.30 Angleščina, 19.50 Prenos opere iz Zagreba. — Nedelja, 24. maja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice, 10.30 Versko predavanje, 11.00 Koncert kvarteta trobil, 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče, 15.30 Citre solo, g. Mezgollits, 16.00 Zabavno čtivo, 16.30 Plošče, 17.00 Veselo igra »Pri belem konjičku« (Ljudski oder), 20.00 Slovenske narodne s salonskim kvintetom pojejo: gđc. Št. Korenčan, gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar, 21.00 Salonski kvintet, 22.00 Čas, dnevne vesti, 22.15 Prenos z Bleda. — Ponedeljek, 25. maja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Versko predavanje, 10.20 Pogovor s prijateljico vrta, 11.00 Radio kvartet, 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče, 15.30 Kvartet mandolin in kitar, 16.00 Humoriščno čtivo, 16.30 Salonski kvintet, 20.00 Koncert za flavto, klarinet in klavir, 21.00 Prenos z Bleda, 22.00 Čas, dnevne vesti, 22.15 Salonski kvintet. — Torek, 26. maja: 19.00 V tovarni gospe Florje, 19.30 Nemščina, 20.00 Prenos iz Zagreba, 21.15 Prenos z Bleda. — Sreda, 27. maja: 19.00 Literarna ura, 19.30 Ruščina, 20.00 Flauta-solo s klavirjem, 21.00 Salonski kvintet.

13

Čudni dvoboj. V korziški vasi Cognocoli se je odigral čuden dvoboj med mladeničem in dekletom, kakršni so redki gotovo tudi na Korziki med tanošnim vročevravnim ljudstvom. Mlada človeka sta se že dalje časa sovražila, se že dalje časa sovražila. Nihče ni vedel za pravi vzrok, kar pa mladih ljudi ni oviralo, da bi si ne bila pri vsaki priložnosti odkrito kazala svojega neuglasljivega srda. Nedavno sta se srečala na ulici ter se v prepiru obklicala s psovskami in raznimi hudimi očitki. V temu prepira sta se tako ogorčila, da sta potegnila revolverje in sta se tako dolgo obstreljevala, dokler nista oba obeležata mrtva. Vaščani, ki so se med streljanjem skrivali za vogali, so prihiteli ležečima na pomoč, toda bilo je prepozno: Mlada človeka sta se skoro doslovno izreševala s smrtonosnimi krogli.

V brivnici. — Brivec: »Kaj pa si tako pačite obraz, saj je vendar britje iz najboljšega angleškega jekla!« — Gospod: »O, saj to rad verjamem! Saj se mi kar iskre delajo pred očmi pod tem vašim teklom!«

Ko je obsedelo le še kakih deset mož krog največje mize v krčmi, je dejal mrko kovač:

»Boštjanovega Lojzeta ni več doma. Kar planili so z vprašanji nanj, najbolj radoveden je bil pa krčmar.

»Ga ni več tu, ga ni več v Loki,« je rekel kovač z žalostnim glasom, ker je izgubil svojega najboljšega prijatelja in pivskega brata.

»Ni več držal doma; popihal jo je v širni svet!«

»V širni svet,« so ponovili drugi v začudenju in skoraj nekam pobožno.

»Kdo ti je pa to povedal? Odklej ga pa že ni?«

»Včeraj sem zvedel. Pet dni sem ga iskal po vseh treh gostilnah. A ni ga bilo. To pa ni karsibodji. Pa sem šel slednjim k Boštjanovim, da bi zvedel kako in kaj.«

Kovač je za hip umolknil, potem pa je poskočil, lopnil s pestjo po mizi, da so zažvenketali kozarci in se je njegov lastni prevrnil.

»Jaz ji bom že pokazal! Jaz ji bom že posvetil!«

»Komu pa?«

»Tisti punčari — tisti Mini! Sem šel tja, sem jo vprašal, kje je Lojze, pa mi pravi: »Ušel je! V širni svet! Ker ne bi smel z vami, barabami, nič več sedeti v beznicah!«

»Beznicah? Beznicah je rekla?« je strupeno vprašal krčmar. »Tožil jo bom.«

»Le, le,« je vzkliknil kovač, »tudi jaz jo bom! Grdo je to! Sem jo vprašal po materi, pa mi pravi: »Mater ste bolno napravili. Vajeti naše hiše sem pa zdaj ja z vzela v roke!«

»Ona ima vajeti? — No — ta pa zna!«

In začeli so slabo govoriti o Boštjanovi Mini. Vsi so bili mnenja, da je navadna spodlezovalka, ki je zato prepodila najstarejšega brata z doma, ker ji je

dišalo posestvo. Mati da je neumna in brez moči, zato jo je prebrisana punčara izlahka dobila v svoje mreže. Lojze je bil pa imeniten človek, zmeraj vesel, zmeraj uslužen, zmeraj nebel. Če je časih rad pogledal v kozarec, križ božji, kaj pa je potem! Lojze je še mlad in je iz take družine, da si lahko kaj privoščil. Saj vemo, kakšni so dijaki v mestu pri teh letih. Ti šele pijejo, ti! Pa jih za to ne slišijo od očeta in matere, kaj šele, da bi se vtikala v te reči kaka sestra! Mina je pač grda ženska in jezi jo ves svet, ker ne more dobiti nobenega moža. Pa se je spravila na posestvo, češ, se bo že kdo vjel! Splošno so obžalovali Lojzeta. Tedaj je kovač še enkrat poskočil, spet s pestjo udaril po mizi, pri čemur je zdaj prevrnil kozarec svojega sosedu, in zakričal:

»In tudi delo mi je odpovedal! Pa sem dejal, da je treba glede tega govoriti z gospodinjo. Pa mi reče: »Gospodinja sem zdaj jaz in naša kovaška dela bodo odslej narejena v Medvedjeku!«

Spet so lopnili po Boštjanovi Mini. Če je kdo naročal dela, ki so se lahko napravila v domači vasi, kje drugje, se je zdelo vsem zelo krivično.

Kovač se je zatopil spet v žalostne misli. Močno ga je bolelo, da je izgubil delo pri največjem posestvu vse vasi. Pa še to, da bodo zaslužili v Medvedjeku, kjer so po njegovem mnenju bivali sami roparji, ki so mu po oni veliki povodnji ugrabili njegovo lastnino. Popil je dva šilca žganja in bil zmeraj bolj otožen.

Le eden je bil med njimi, ki je tiho in s smehljajem poslušal robotanje in psovanje. To je bil posestnik Jelševnik.

Ko kovač le ni nehal objokovati izgube svojega prijatelja, je pripomnil Jelševnik:

Nove knjige

Nova igra. Stavbena zadruga Prosvetni dom v Novem mestu je založila dr. Česnikovo »Pogodbo«, kmečko komedijo s peljem v treh dejanjih. Igra je zajeta iz resničnega doživljanja in podaja tipe iz Vipavske doline v predvojni dobi v zelo šaljivi obliki, biva praznovrje in brezumno pravljanje. Koderkoli se je komedija igrala, je zbudila obilo smeha in prijetnega kratkočasnja. Igra je lahko prizorljiva ter ne zahteva posebnih sceničnih sprememb. Ker je dobiček namenjen za gradbo Prosvetnega doma v Novem mestu, igro toplo priporočamo. Naročila sprejema stavbena zadruga »Prosvetni dom« v Novem mestu. Če društvo naroči 10 izvodov, se za prizoritev ne zahteva nikake tanižeme, ki je po avtorskem pravu običajna. Izvod stane 12 Din.

»Med pomladjo in poletjem« je naslov knjige, za katero vlada med dekleti veliko zanimanja. Uprava »Vigredis, Ljubljana, Ljudski dom, kjer se knjiga naroča, je prejela že številna naročila, dasi knjiga še ni izšla. Lzide pač še pred binkoštnimi prazniki. Cena okoli 10 Din. Ker je videti, da si bo knjigo nabavilo res vsako dekle, priporočamo, naj se, kdor si misli knjigo naročiti, takoj javi upravi »Vigredis, Ljubljana, ljudski dom, da zaloge ne zmanjka.

n Karmelski samostan na Selu pri Ljubljani je izdal ljubko knjižico: »Anica«, ki podaja kratek življenjepi enajstletne svetniške deklice. Našim mladim vrstam bo služila kot prelep vzor. Prav posebno jo priporočamo prvoobhajanecem, da se ločijo kakor Anica pripravljali na najlepši življenjski dan. Vsaka družina naj bi imela to knjižico! Anica tekmuje s sv. Malo Te-

rezijo in je pri Bogu mogla pripraviti priprošnjica. Posebno rada izprosi grešnikom spreobrnjenje. — Knjižica je opremljena z dvema slikama in stane brez poštnine 8 Din.

n »Nebeške rože«. Pod tem naslovom je začela izhajati nova nabožna knjižica. Prvi zvezek ima naslov »Življenje z Jezusom«. V najsvetejši osebi Jezusa Kristusa imajo svoj vir vse dobrote, ki jih je deležen človeški rod. Najdragocenejši dar Jezusov pa je sv. obhajilo, ki v nas goji božje življenje, ohranjuje in posvečuje združenje z Jezusom ter oznanja veličastno namero Jezusove ljubezni, ki nas hoče popolnoma v sebi pretvoriti. Knjiga »Življenje z Jezusom« nam nudi primeren in lahek pripomoček, da bomo sv. obhajilo vedno v svojo veliko dušno korist prejemali. Milost svetega obhajila bo vsem, ki se bodo posluževali te knjige in z njo družnega molitvenika, začela vsak dan v novem duhovnem bogastvu. — Druga knjiga ima naslov »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah«. Prirejena je po spisih znanega apostola posvečevanj družin presvetemu Srcu o. Mateja. Vse družine, ki dobe v roke to knjigo, bodo spoznale, koliko nebeških zakladov dobe s svetitvijo. — Vsaka knjiga »Nebeške rože« stane v izredno lepi obliki elegantno broširana 15.— dinarjev, vezana 20 Din. Priporoča se pa naročilo za celoletno zbirko (4 knjige). Naročnina za celo leto za broširane izvode je Din 40.—, za vezane Din 60.—, tako da stane potem posamezna knjiga le Din 10.— oziroma 15.—. Vsa naročila izvršuje »Uprava Nebeških rož« v Ljubljani, Komenskega ulica 12.

Brinje in slive za žganjekuho

oddaja po ugodnih cenah IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta 2. — Zahtevajte ponudbo.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Okrajne zastopnike

za vse srece sprejmemo, tudi proti fiksnim plačam. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na »Union«, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III.

2.500- dinarjev

zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v Vašem okolišu ljudi! Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor!

Kolesarji!

Pred nakupom si oglejte našo bogato zalogo koles, prvovrstnih znamk kakor: Dürkopp, Steyr, Eska in drugih. Cena kolesom že od 1.200 Din naprej. Andrej Lipar, P. Cerklje pri Kranju.

Iščem dekle

ki je vajena kmečkega dela in tudi v kuhinji. Ivanka Gros, gostilna, Zvirče št. 18, p. Križe, Gorenjsko.

Učenca

zdravega, močnega, s primerno izobrazbo, od poštenih staršev na deželi, sprejme tvrdka Jos. Brus, trgovina z meš. blagom v Logatcu.

Dobrih čevljev

Vam ni treba plačati drago, dobite jih po zmernih cenah pri Jernej Jeraj, Zapoje 10. Smlednik. Poizkusite! Pišite dopisnico.

2 voza sena

in voz otepov prodam. — Naslov pod št. 5688.

Deklo

za vsa kmečka dela sprejme — Izidor Florjančič, Dravljce 34, pri L. ublj.

Naprodaj je hiša,

vinograd, njiva, travnik gozd, cena ugodna. Več se poizve pri Jožetu Kiselju v Moravčah, p. Sv. Križ pri Litiji.

Kmetijski mlin

najraje z zemljiščem. vzame v najem oženjen mlinar brez otrok, trezon z nekaj kavoje in vaje vseh popravil v mlinu. Ponudbe je poslati na upravo pod št. 5698.

Majhno posestvo

hiša z gospodarskim poslopjem. 2 njivi oddam v najem mesečno 175 Din ali prodam za 28.000 Din, blizu Ljubljane. Izve se v upravi Domoljuba št. 5702.

Slivno

dobre domače pasme, ki bi imela čez 3 tedne mlade, prodaja Joža Bargar, Hraše p. Smlednik.

Posestvo

35 orajo; gozd, travniki, njive, sadonosnik, gospodarska poslopja in ves inventar se radi družinskih razmer tako; prodaja za ceno Din 45.000.—. Leži v hribu, vse stajajo en sam kes in je obsejano. Naslov pod št. 5700.

Kovaškega vajenca

poštenega sprejem takoj. Oskrba v hiši. Fran Rozman, splošno kovaštvo, Primskovo pri Kranju.

Vajenec

za kovaško obrt sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Gašper Golob, Zadvor 35, Sp. Hrušica.

Prodaja se hiša

z gospodarskimi poslopji in 4 orajo dobre zemlje. Poizve se Žitnik Fani, Celovška cesta 56, Sp. Šiška.

Pastirico

12 — 14 letno sprejme Anton Uranič, Loka 5, p. Križe, Gorenjsko.

Čevljarski stroj,

provvrsten mčan »Elastic«, malo rabljen, izdelan še pred vojno, se prodaja oziroma posodi proti gotovini 3.500 Din. Naslov pri Domoljuba pod št. 5693.

za kovaško obrt sprejme Fr. Sterle, Staje, p. Ig.

Manjše posestvo

kupim Ponudbe z navedbo lege, obsega in cene na upravo Domoljuba pod »Posestvo« št. 5707.

za kovaško obrt kmetijskih starišev sprejmem takoj. — Janez Pokorn, sekirni kovač, Šačnja Loka.

V vsako hišo Domoljuba!

Kako jo ženin pridno obiskuje,
kako nevesto svojo občuduje!
Ljubezen ga k radosti opominja:
To bo prekrasna mlada gospodinja!

Pri pranju ona žali se igrati,
razlaga ljubčku svojemu smehljaje:
«Ves trud mi milo Zlatorog prihrani —
živel boš srečno ti ob moji strani!»

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpenilsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

XI. VELESEJEM V LJUBLJANI

30. MAJA DO 8. JUNIJA

Največja tovrstna prireditev v državi / 40.000 m² površine, 10 razstavnih zgradb, preko 750 razstavljalcev iz tu in inozemstva / Tovarniške cene vseh vrst blaga.

SPECIJELNI ODDELKI: VSAKOVRSNI STROJI ZA OBRТNIKE, POLJEDELSKI STROJI, POHISTVO, AVTOMOBILI, TEKSTIL, USNJE, PAPIR

Stanovanja preskrbljena Obsežno zabavišče 50%, popust na železnicah
Legitimacije po Din 30— prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske in obrtniške organizacije, velesejski urad
Posetite velesejem! Izplača se Vam!

Zahvala.

Cutim se dolžnega zahvaliti se zadrugi »Jugradska« v Ljubljani za hitro in korektno dodelitev brezobrestnega posojila

brezobrestnega posojila

za prevzem obrestne hipoteke in zato zadrugo vsem najtopleje priporočam.
Golše, dne 15. maja 1931.

VALENTIN ISKRA.

Oglejte si!

pri »Češniku« v Ljubljani

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

Novosti za pomladne in letne obleke, kostume in površnike, Jugočeška perilna svila »Dagmar« in »Emona« Za moške modni kamgarn, ševit za športne obleke od Din 60 naprej.

Znano!

Najlepše novosti svilnatili in volnenih šerp in rut

Poštenost mojega podjetja je znana!

Hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavroč

v KAMNIKU

Sutna št. 22 (lastna hiša) blizu postaje
Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše. Vso davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Otvorja tekoče račune itd.

ZACHERLIN

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in skatlicah uniči ves mrčes. — Dobiva se povsod. »ZACHERLIN«, Ljubljana, Beethovnova ul. 16.

Stanko Japelj, zlatar

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA ŠT. 9.

se priporoča za nakup UR, ZLATNINE in SREBRNINE po nizkih cenah. — Lastna delavnica. — Popravila in nova dela točno in poceni.

Brinje

ima še vedno na zalogi
FRAN POGAČNIK
Ljubljana, Dunajska c. 36

Perilo

je zrcalo vsake žene.

Radi tega pišite takoj na tvrdko Stermecki po vzorce platna, šifona, batista in drugih finih tkanin za damsko perilo kakor tudi platna za prtiče, prevleke in drugo posteljno perilo. — Zahtevajte novi, veliki, ilustrirani cenik, kjer se nahaja moderno damsko perilo iz lastne tovarne

Trgovski dom Stermecki, Celje 19
Cenik in vzorci zastonj!

Trgovski dom Stermecki, Celje 19

Cenik in vzorci zastonj!

Hočemo odprodati SVOJO ZALOGO

zato smo velikemu številu modelov ponovno znižali ceno do

50% in več

V naših prodajalnah morete torej kupiti dobro obutev od **Din 94-** naprej

Tako ugodnega nakupa se Vam ne more nuditi s kake druge strani.

Ne zamudite prilike in posetite nas, da se prepričate o dobri kvaliteti in ugodnih cenah.

Nabavite si torej še danes **Peko** čevlje, ki jih izdeluje največje in najstarejše domače podjetje.

Ljubljana - Maribor - Murska Sobota i. t. d.

Popolnoma brezplačno

poučujemo v pletenju kot hišnem obrtu vsakega na domu. Brezhibno izdelano blago prevzamemo stalno proti plačilu v gotovini. Obširne informacije dajemo če se pošlje znamka za odgovor.

Zadruga jugosl. pletača, Osijek.

Dobro in poceni

kupite vse vrste manufakturno blago, srajce, kravate, nogavice, drobnarijo, v trgovini R. Kolarik pri »Kopaču«, Brezovica pri Ljubljani.

Od danes naprej pride v prodajo sledeče:

- Beli šifon, 80 cm . . . meter à Din 6.—
- Beli šifon, najbolje kvalitete, 80 cm . . . " " " 10.—
- Platno za rjuhe, 150 cm . . . " " " 19.—
- Tiskani poplin . . . " " " 10.—
- Etamin v modnih barvah . . . " " " 12.—
- Damast gradl za žimnice 120 cm . . . " " " 23.—
- Umetna svila najbolje vrste v modnih barvah . . . " " " 17.—
- Ceški štofi za moške obleke . . . 50.— do 90.—
- Ženske in moške nogavice, žepni robci itd. vse po izredno nizkih cenah!

Ostanki še veliko ceneje!

Družba COMMERCE
Tavčarjeva ul. 2 — I. nadstr.

Pošiljamo tudi po poštnem povzetju. Pridite in prepričajte se!

Gostilna „BAVARSKI DVOR“
Ljubljana, Dunajska cesta 31.

na najprometnejšem mestu v bližini gl. kolodvora, pri Gospodarski Zvezi nudi došlemu občinstvu v deželje poleg dobre kuhinje še dobra pristna Dolenjska, Štajerska in Dalmatinska vina.

- Cene: Belo namizno vino Din 10.—
- Belo dalmatinsko > 12.—
- Viško črno . . . > 11.—
- Cviček . . . > 14.—
- Jeruzalemec . . . > 16.—

Kompletno kosilo z mesom Din 10.—, brez mesa Din 5.—
Se priporoča M. PETRIC

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri tvrdki

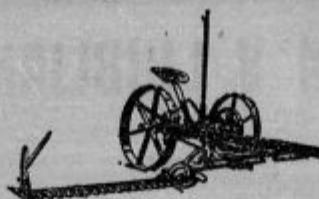
H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4
Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
Ure v vseh cenah od Din 44.— naprej.
Št. 120. Kovinasta anker ura Din 44.—, s sekundnim kazalcem Din 78.—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58.—, s sekundnim kazalcem Din 94.—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49.—, z radijem Din 76.—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastonj in poštine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Izda/atelj: Dr. Franč Kulovec.

Zakaj

si morate nabaviti **amerikansko** travniško kosilnico „**DEERING**“

Zato

- ker predstavlja **DEERINGOVA** kosilnica vrhunec amerikankega tehničnega dela in je zgrajena iz najlpejšega materiala
- ker ima **DEERINGOVA** kosilnica izredno lahek tek in je delo z njo pravi užitek in igrača.
- ker je košnja z **DEERINGOVO** kosilnico naglo opravljena, kar je važno zlasti ob deževnem vremenu
- ker je **DEERINGOVA** kosilnica za Ves najpotrebnejše in najkorisnejše orodje, ki Vam prihrani ves denar, ki bi ga morali sicer izdati za kosce, in se Vam zato že v prav kratkem času sama od sebe izplača
- ker so vsi sestavni deli **DEERINGOVE** kosilnice vedno pri menii v zalogi
- ker je **DEERINGOVA** kosilnica ponos in velika pridobitev za vsakega gospodarja

DEERINGOVE travniške kosilnice najnovejšega modela, žetne priprave, grablje in obračalnike ima stalno v zalogi tvrdka

FR. STUPICA

veljtrgovina z železnino in poljedelskimi stroji
Ljubljana, Gosposvetska cesta 1

Za vsako originalno špico originalnega **PEUGEOT KOLESA** kupljenega pri tvrdki

IVAN ŠRIBAR, Ljubljana, Gosposvetska c. 13
ali pri podružnici v Domžalah, izplača gornja tvrdka **Din 500.—**
ako bi ista tekem 5 let zarjavela.

Vaša hiša

bo le tedaj prijazna, če boste gospodinjstvo razveselili z dobrim in lepim štedilnikom. Soba brez lepe pečii je malo vredna. Naše vsakovrstne pečii in štedilnike dobite pri sledečih trgovinah:

- JOSIP ELSNER**, Litija
- FRANC HUBER**, Kočevje
- AVGUST KLABUS**, Jesenice.

Obrnite se na gornje naslove. V vseh krajih se cenj. naročila pečarske stroke vedno izvršijo točno, solidno in po najnižjih cenah.

FRANC JERKO, pečarija - Črnuče pri Ljubljani

Gozdarjem in kmetovalcem

priporočam svojo zalogo sekir, lemežev itd. ter sprejemam vsa dela po najnižjih cenah.

JANEZ POKORN
SEKIRNI KOVAČ
ŠKOFJA LOKA.

Urednik: Jože Količek.

Ptičje jate ginejo

V Nemčiji so te dni opazovali velike jate ptičev selivcev, ki so se vračali iz južnih dežel na sever proti Skandinaviji. Tisoči teh ptičjih rojev so sicer prišli v Nemčijo, kjer pa niso našli pričakovane spomladi, ampak le zasnežena polja, zamrzle njive in zledenele vode, a nobene hrane. Čim bližje so prihajali severu, tem slabše je bilo. Po dolini zgornjega Rena in spodnje Maine so leteli ti revčki, ne da bi mogli kje najti okrepčila in za velja. Radi tega so se ogromne jate napol pot zopet vratile na Francoško.

V Bergenu ob spodnji Maini, kjer opazujejo ptičje jate, so dobili obvestilo, da se bližajo veliki roji ptičev. Toda namesto velikih rojev so prišli le posamezni ptički v Bergen in še ti popolnoma utrujeni in sestradani, da nadaljujejo svojo pot na sever. Ogromne množice ptičev pogine med potjo radi mraza in lakote, ker ni nikjer ne zraka, ne žuželk, da bi se mogli prehraniti. Najtežje so prizadeti škori, strnadi, pastirice, ščinkovci, drangi itd. Zelo so trpele tudi pribe, ki so se že pripravljale na gnezditve v severno nemških močvirjih. Na svojem poletu proti severu je poginilo tudi mnogo štorkejev. Nekateri poznavalci in prijatelji ptičev se boje, da so nekatere vrste ptičev pevec popolnoma poginile, in da bo treba mnogo let, preden se bodo zopet mogle zarediti.

IZJAVA. Podpisana zadruga izjavlja, da so vsa vplačila strank veljavna samo, ako se denar nakaže po zadrudnih položnicah na Hranilnico Dravske banovine v Ljubljani. To objavljamo vsil tega, ker smo zvedeli, da agitira za nas po Dravski banovini neki človek ter obenem inkasira od strank denar. Potrjujemo, da ni nihče od naših zastopnikov ali predavateljev po nalogu zadrudnega načelstva upravičen sprejemati gotovino ter naj bližvolijo stranke vsakega takega človeka javiti z drugimi »Jugrad«. Glavno vodstvo Dravske banovine, Ljubljana, Kolodvorska ul. 35-L.

»JUGRA D«

Jugoslovska gradb. in kreditna zadruga
Ljubljana, Kolodvorska ul. 35-L.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek selir in plankoč, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. Trgovcem dajem popust. **MATEVŽ KRMEJL**, Log, pošta Škofja Loka.

Tvrdba F. I. GORIČAR
pri **IVANKI**, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29 — naznanja, da ima na zalogi

večjo množino ostankov, in sicer:

- kambrikastih . . . m od 6 Din naprej
- delenastih . . . m od 10 Din naprej
- pralna svila . . . m od 15 Din naprej

kakor tudi vse vrste blaga za moške in ženske obleke, najnovejše, za birmance, bele in rjave kontenine, cefirja in oksforda za srajce od 8 Din naprej, izgotovljene bele in modne srajce za gospode, moderne damske bluze, predpasnike, vse vrste izgotovljene damske in otroške obleke, plašče, moške, damske in otroške nogavice, ročne torbice itd. Ako rabite blago, pridite, pri nas boste dobro in poceni kupili kot nikjer drugod. — Oglejte si veliko izbiro blaga v naših izložbah!

J. PICEK - Novo mesto
železnina in špecerija
Poljedelci pozor!

Kakor vsako leto imam tudi letos veliko izbiro kosah: gorenjske, koroške, turške, peklenske, pogmetne kose in druge; fine brusne kamne, polno vredni trboveljski in dalmatinski cement, beloslovensko železo, štukatur in druge slavbene potrebitarje; težakovo olje, najfinejši azenarius, karboline, guma, cepilni gumii, žeplo, gumii cevii. — Najnižje dnevne cene.

Za Jugoslovska tiskarno: Karel Ček.